Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNE PRAVOBRANILKE
VERICE TRSTENJAK,
predstavljeni 29. junija 2011 [1]

**Zadeva C-162/10**

**Phonographic Performance (Ireland) Ltd**
**proti**
**Irski in drugim**

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo High Court (Commercial Division) (Irska))

„Avtorska in sorodne pravice — Direktivi 92/100/EGS in 2006/115/ES — Pravice izvajalcev in proizvajalcev fonogramov — Člen 8(2) — Javna priobčitev — Posredna javna priobčitev fonogramov v okviru oddaj, ki se sprejemajo prek radijskih in televizijskih sprejemnikov v hotelskih sobah — Javna priobčitev z dajanjem predvajalnikov in fonogramov na voljo v hotelskih sobah — Uporabnik — Pravično nadomestilo — Člen 10(1)(a) — Omejitev pravic — Zasebna uporaba“

Kazalo

I – Uvod ..... 3

II – Pravo, ki se uporabi ..... 4

A – Mednarodno pravo ..... 4

1. Rimska konvencija ..... 4

2. Pogodba Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o izvedbah in fonogramih ..... 5

B – Pravo Unije ..... 6

1. Direktiva 92/100 ..... 6

2. Direktiva 2006/115 ..... 8

3. Direktiva 2001/29 ..... 9

C – Nacionalno pravo ..... 11

III – Dejansko stanje ..... 12

1 — Jezik izvirnika: nemščina; jezik postopka: angleščina.

IV – Postopek pred nacionalnim sodiščem in vprašanja za predhodno odločanje ..... 12

V – Postopek pred Sodiščem ..... 13

VI – Uvodne ugotovitve ..... 13

VII – Prvo in drugo vprašanje za predhodno odločanje ..... 13

A – Bistvene trditve strank ..... 14

B – Pravna presoja ..... 16

1. Razlaga pojma priobčitve javnosti iz člena 3(1) Direktive 2001/29 ..... 16

2. Razlaga člena 8(2) Direktive 2006/115 ..... 17

a) Avtonomni pojmi prava Unije ..... 18

b) Okvir, ki ga tvorita mednarodno pravo in pravo Unije ..... 18

c) Pojem javne priobčitve ..... 18

i) Pojem priobčitve ..... 19

ii) Pojem javnosti ..... 20

iii) Predlog ..... 22

d) Pojem uporabnika ..... 22

e) Obveznost plačila enkratnega pravičnega nadomestila ..... 23

i) Pomen besed „ali“ in „enkraten“ ..... 23

ii) Primernost dodatnega plačila ..... 24

iii) Diskrecijska pravica držav članic ..... 24

iv) Vplivi RTV-prispevka ..... 25

v) Predlog ..... 26

3. Predlog ..... 26

VIII – Tretje vprašanje za predhodno odločanje ..... 26

A – Bistvene trditve strank postopka ..... 26

B – Pravna presoja ..... 26

IX – Četrto vprašanje za predhodno odločanje ..... 28

A – Bistvene trditve strank postopka ..... 28

B – Pravna presoja ..... 28

1. Pojem priobčitve ..... 28

2. Pojem javnosti ..... 29

3. Pojem uporabnika ..... 30

4. Predlog ..... 30

X – Peto vprašanje za predhodno odločanje ..... 30

A – Bistvene trditve strank postopka ..... 30

B – Pravna presoja ..... 30

XI – Predlog ..... 30

## I – Uvod

1. Kot je Gutenbergov izum tiska končno pripeljal do avtorskopravnega varstva književnih del, Edisonov izum fonografa ni samo okrepil gospodarskega pomena varstva avtorske pravice na glasbenih delih, ampak je tudi utrl pot za uvedbo sorodnih pravic za izvajalce in proizvajalce fonogramov. Če se fonogram uporablja, se to ne nanaša le na pravico avtorja na priobčenem avtorskem delu, ampak tudi na sorodne pravice izvajalcev in proizvajalcev fonogramov.

2. Obravnavani predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo High Court of Ireland (v nadaljevanju: predložitveno sodišče), se nanaša na pravico do pravičnega nadomestila v skladu s členom 8(2) Direktive Sveta 92/100/EGS z dne 19. novembra 1992 o pravici dajanja v najem in pravici posojanja ter o določenih pravicah, sorodnih avtorski, na področju intelektualne lastnine[2] oziroma Direktive 2006/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o pravici dajanja v najem in pravici posojanja ter o določenih pravicah, sorodnih avtorski pravici, na področju intelektualne lastnine (kodificirano besedilo),[3] ki ga je treba plačati za javno priobčitev fonograma, ki je že bil izdan v komercialne namene.

3. Predložitveno sodišče najprej sprašuje, prvič, ali taka pravica nastane, tudi če hotel v hotelskih sobah namesti televizijske in/ali radijske sprejemnike in tem posreduje ustrezen radiodifuzni signal. Odgovor na to vprašanje je odvisen od tega, ali v takem primeru hotel fonograme, ki se uporabljajo v radijskih in televizijskih oddajah, uporablja za javno priobčitev.

4. Drugič, predložitveno sodišče sprašuje, ali tak hotel te fonograme uporablja za javno priobčitev, tudi če v sobah ne da na voljo radijskih in televizijskih sprejemnikov, temveč predvajalnike in ustrezne fonograme.

5. Tretjič, predložitveno sodišče sprašuje, ali se država članica, ki v takih primerih ne predvideva pravičnega nadomestila, lahko sklicuje na izjemo iz člena 10(1)(a) Direktive 92/100 oziroma Direktive 2006/115, v skladu s katerima lahko države članice za zasebno uporabo predvidijo omejitve pravice do pravičnega nadomestila.

2 — UL L 346, str. 61.

3 — UL L 376, str. 28.

6. Ta vprašanja so vsebinsko tesno povezana s sodbo SGAE [4]. V tej je Sodišče najprej ugotovilo, da gre za priobčitev javnosti v smislu člena 3(1) Direktive 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi [5], če hotel prek televizijskih sprejemnikov v hotelskih sobah distribuira signal, in sicer ne glede na to, kakšna tehnika se uporabi za prenos signala. Nato je v isti sodbi ugotovilo, da gre za javno priobčitev kljub zasebnosti hotelskih sob. V obravnavanem primeru se zlasti postavlja vprašanje, ali je mogoče to sodno prakso, ki se nanaša na javno priobčitev avtorskopravno varovanih del v skladu s členom 3(1) Direktive 2001/29, prenesti na pojem priobčitve javnosti v smislu člena 8(2) Direktive 92/100 oziroma Direktive 2006/115, ki se nanaša na sorodne pravice izvajalcev in proizvajalcev fonogramov.

7. Poleg tega obravnavana zadeva izkazuje tesno povezanost z zadevo SCF (C-135/10), v kateri sklepne predloge predstavljam istega dne kot v obravnavani zadevi. V zadevi SCF se zlasti postavlja vprašanje, ali mora zobozdravnik, ki v ordinaciji pacientom omogoča, da prek radijskega sprejemnika poslušajo radijske oddaje, plačati pravično nadomestilo v skladu s členom 8(2) Direktive 92/100 oziroma Direktive 2006/115, ker posredno javno priobči fonograme, ki se uporabljajo v okviru radijskega programa.

## II – Pravo, ki se uporabi

### A – *Mednarodno pravo*

#### 1. Rimska konvencija

8. Člen 12 Rimske konvencije z dne 26. oktobra 1961 za varstvo izvajalcev, proizvajalcev fonogramov in radiodifuznih organizacij (v nadaljevanju: Rimska konvencija) [6] določa:

„Če se fonogram, ki je bil izdan v komercialne namene, ali njegova reprodukcija uporablja neposredno za radiodifuzno oddajanje ali za kakršno koli posredovanje javnosti, mora uporabnik plačati izvajalcem ali proizvajalcem fonogramov ali obojim enkratno pravično nadomestilo. Če ni dogovora med strankami, lahko domače pravo določi pogoje za delitev tega nadomestila.“

9. Člen 15(1)(a) Rimske konvencije določa:

„1. Vsaka država pogodbenica lahko s svojimi zakoni in predpisi določi izjeme od varstva, ki ga zagotavlja ta konvencija glede:

(a) zasebne uporabe“

10. Člen 16(1)(a) Rimske konvencije določa:

„1. Vsaka država, ki postane pogodbenica te konvencije, ima vse obveznosti in uživa vse ugodnosti iz te konvencije. Vendar lahko država kadar koli z notifikacijo, deponirano pri generalnem sekretarju Združenih narodov, izjavi, da:

(a) v zvezi z 12. členom:

(i) ne bo uporabljala določb tega člena;

4 — Sodba z dne 7. decembra 2006 (C-306/05, ZOdl., str. I-11519).

5 — UL L 167, str. 10.

6 — Besedilo, kot je bilo objavljeno v nemškem *Bundesgesetzblatt* 1965 II, str. 1245.

(ii) ne bo uporabljala določb tega člena glede posameznih načinov uporabe;

(iii) ne bo uporabljala tega člena glede fonogramov, katerih proizvajalec ni državljan ene od držav pogodbenic;

(iv) bo glede fonogramov, katerih proizvajalec je državljan kake druge države pogodbenice, omejila varstvo, določeno po tem členu na tak obseg in trajanje, kot ga ta druga država zagotavlja za fonograme, ki jih je prvič posnel državljan države, ki daje izjavo; vendar se dejstvo, da država pogodbenica, katere državljan je proizvajalec, ne daje varstva istemu upravičencu ali upravičencem kot država, ki daje izjavo, ne šteje kot razlika v obsegu varstva;

[…]“

11. Republika Irska je pogodbenica Rimske konvencije in je dala izjavo v skladu s členom 16(1)(a)(ii).

12. Unija ni pogodbenica Rimske konvencije. K tej lahko pristopijo samo države.

2. Pogodba Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o izvedbah in fonogramih

13. Pogodba Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o izvedbah in fonogramih z dne 20. decembra 1996[7] (v nadaljevanju: WPPT) vsebuje pravila mednarodnega javnega prava o sorodnih pravicah, ki presegajo Rimsko konvencijo.

14. Člen 1 WPPT določa:

„Razmerje do drugih konvencij

(1) Nič v tej pogodbi ne ukinja obstoječih obveznosti, ki jih imajo pogodbenice druga do druge po Mednarodni konvenciji za varstvo izvajalcev, proizvajalcev fonogramov in radiodifuznih organizacij, sestavljeni v Rimu dne 26. oktobra 1961 (v nadaljevanju ‚Rimska konvencija‘).

(2) Varstvo, ki ga zagotavlja ta pogodba, ne posega v varstvo avtorske pravice na književnih in umetniških delih ter nanj na noben način ne vpliva. Glede na to se nobena določba te pogodbe ne sme razlagati v škodo tega varstva.

(3) Ta pogodba nima nobene povezave z drugimi pogodbami in ne vpliva na pravice in obveznosti iz katere koli druge pogodbe.“

15. Člen 2 WPPT, v katerem so opredeljeni pojmi, v točkah (f) in (g) določa:

„Za namene te pogodbe:

(f) ‚radiodifuzno oddajanje‘ pomeni brezžično prenašanje zvoka ali slike in zvoka oziroma njihovih nadomestkov, namenjeno javnosti;

(g) ‚javna priobčitev‘ izvedbe ali fonograma pomeni prenašanje zvokov izvedbe ali zvokov oziroma nadomestkov zvokov, posnetih na fonogramih, javnosti na kateri koli način, razen z radiodifuznim oddajanjem. Za namene 15. člena ‚javna priobčitev‘ vključuje tudi to, da zvoki ali nadomestki zvokov, posneti na fonogramih, postanejo slišni javnosti“.

7 — Glej Sklep Sveta 2000/278/ES z dne 16. marca 2000 o sprejetju Pogodbe Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o avtorski pravici in Pogodbe Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o izvedbah in fonogramih v imenu Evropske skupnosti, UL L 89, str. 6.

16. V II. poglavju WPPT so urejene pravice izvajalcev, v III. poglavju WPPT pa pravice proizvajalcev fonogramov. V IV. poglavju WPPT so skupne določbe za izvajalce in proizvajalce fonogramov. Člen 15 WPPT, ki je v tem poglavju, se nanaša na pravico do nadomestila za radiodifuzno oddajanje in javno priobčitev ter določa:

„(1) Izvajalci in proizvajalci fonogramov uživajo pravico do enkratnega pravičnega nadomestila za neposredno ali posredno uporabo fonogramov, izdanih za komercialne namene, za radiodifuzno oddajanje ali kakšno drugo javno priobčitev.

(2) Pogodbenice lahko v svoji domači zakonodaji določijo, da izvajalec ali proizvajalec fonograma ali oba zahtevata od uporabnika enkratno pravično nadomestilo. Pogodbenice lahko sprejmejo zakonodajo, ki določi pogoje, pod katerimi se enkratno pravično nadomestilo deli med izvajalci in proizvajalci fonogramov, če se ti o tem ne sporazumejo.

(3) Vsaka pogodbenica lahko z uradnim obvestilom, deponiranim pri generalnem direktorju WIPO, izjavi, da bo uporabljala določbe prvega odstavka samo glede nekaterih vrst uporabe, da bo omejila njihovo uporabo na drug način ali da teh določb sploh ne bo uporabljala.

(4) Za namene tega člena se fonogrami, dostopni javnosti po žici ali brezžično na tak način, da imajo posamezniki lahko dostop do njih s kraja in v času, ki ju sami izberejo, štejejo kot fonogrami, ki so bili izdani za komercialne namene.“

17. Člen 16 WPPT, z naslovom „Omejitve in izjeme“, določa:

„(1) Pogodbenice lahko v domači zakonodaji predvidijo enake vrste omejitev ali izjem v zvezi z varstvom izvajalcev in proizvajalcev fonogramov, kot je to predvideno v njihovi domači zakonodaji v zvezi z varstvom avtorske pravice na književnih in umetniških delih.

(2) Pogodbenice morajo skrčiti vse omejitve ali izjeme od pravic, predvidenih v tej pogodbi, na nekatere določene posebne primere, ki niso v nasprotju z običajnim izkoriščanjem izvedbe ali fonograma in pretirano ne posegajo v zakonite interese izvajalca ali proizvajalca fonograma.“

18. Republika Irska in Unija sta pogodbenici WPPT. Nobena od njiju ni dala izjave na podlagi člena 15(3) WPPT.

## B – *Pravo Unije*[8]

### 1. Direktiva 92/100

19. V peti, od sedmi do deseti, petnajsti, šestnajsti, sedemnajsti ter dvajseti uvodni izjavi Direktive 92/100 je navedeno:

„[…]

ker se lahko zato ustrezno varstvo avtorsko-pravno varovanih del in predmetov varstva sorodnih pravic s priznanjem pravice najema in posojanja, pa tudi varstvo predmeta varstva sorodnih pravic s priznanjem pravice snemanja, pravice reproduciranja, pravice distribuiranja, pravice radiodifuznega oddajanja in pravice priobčitve javnosti obravnavata kot bistvenega pomena za gospodarski in kulturni razvoj Skupnosti;

[…]

8 — Glede na označbe, ki se uporabljajo v PEU in PDEU, se pojem „pravo Unije“ uporablja kot skupni pojem za pravo Skupnosti in pravo Unije. V kolikor gre za posamezne določbe primarnega prava, so navedeni predpisi, ki so veljali *ratione temporis*.

ker je za ustvarjalno in umetniško delo avtorjev in izvajalcev nujno potreben primeren dohodek kot osnova za nadaljnje ustvarjalno in umetniško delo in ker so investicije, ki jih zahteva proizvajanje fonogramov in produciranje filmov, še posebej visoke in tvegane; ker je možnost zagotovitve tega dohodka in povračila investicij mogoče učinkovito zagotoviti le z ustreznim pravnim varstvom imetnikov pravic;

ker so te ustvarjalne, umetniške in podjetniške dejavnosti v veliki meri dejavnosti samozaposlenih oseb; ker je treba izvajanje teh dejavnosti olajšati tako, da se zagotovi usklajeno pravno varstvo znotraj Skupnosti;

ker je treba izvajanje teh dejavnosti, kolikor gre za storitve, prav tako omogočiti z vzpostavitvijo usklajenega pravnega okvira v Skupnosti;

ker je treba zakonodajo držav članic prilagoditi tako, da ta ne nasprotuje mednarodnim konvencijam, na katerih temeljijo mnogi zakoni držav članic o avtorski in sorodnih pravicah;

[…]

ker je treba vzpostaviti pravno ureditev, ki zagotavlja, da avtorji in izvajalci dobijo neodpovedljivo pravično nadomestilo in da morajo obdržati možnost, da uveljavljanje te pravice zaupajo kolektivnim organizacijam, ki jih zastopajo;

ker se pravično nadomestilo lahko plača na osnovi enega ali več izplačil ob kateremkoli času ob ali po sklenitvi pogodbe;

ker je treba pri pravičnem nadomestilu upoštevati pomembnost prispevka zadevnih avtorjev in izvajalcev pri fonogramu ali filmu;

[…]

ker lahko države članice predvidijo bolj daljnosežno varstvo imetnikov pravic, sorodnih avtorski, kot ga zahteva člen 8 te direktive.“

20. Člen 8 Direktive 92/100 je naslovljen „Oddajanje in priobčitev javnosti“. V njem je določeno:

„1. Države članice za izvajalce predvidijo izključno pravico, da dovolijo ali prepovedo brezžično oddajanje in priobčitev javnosti svojih izvedb, razen kadar je že sama izvedba radiodifuzna ali pa je narejena po posnetku.

2. Države članice predvidijo pravico, s katero zagotovijo, da uporabnik plača enkratno pravično nadomestilo, če se fonogram, objavljen v komercialne namene, ali reprodukcija takšnega fonograma uporablja za brezžično oddajanje ali za kakršnokoli priobčitev javnosti, ter zagotovijo, da se to nadomestilo razdeli med zadevne izvajalce in proizvajalce fonogramov. Države članice lahko, če ni dogovora med izvajalci in proizvajalci fonogramov, določijo pogoje glede medsebojne delitve nadomestila.

3. Države članice za RTV organizacije predvidijo izključno pravico, da dovolijo ali prepovedo retransmisijo svojih oddaj na brezžični način, pa tudi priobčitev svojih oddaj javnosti, če do te priobčitve pride na javno dostopnih krajih ob plačilu vstopnine.“

21. Člen 10 Direktive 92/100 določa:

„Omejitve pravic

1. Države članice lahko predvidijo omejitve pravic iz Poglavja II za:

(a) zasebno uporabo;

[…]

2. Ne glede na odstavek 1 lahko vsaka država članica predvidi enake vrste omejitev glede varstva izvajalcev, proizvajalcev fonogramov, RTV organizacij in producentov prvega posnetka filma, kot jih predvidi v zvezi z varstvom avtorske pravice pri književnih in umetniških delih. Vendar lahko predvidijo prisilne licence le do mere, v kateri se te ujemajo z Rimsko konvencijo.

3. Odstavek 1(a) ne vpliva na kakršnokoli obstoječo ali bodočo zakonodajo o nadomestilu za reproduciranje za zasebno uporabo.“

2. Direktiva 2006/115

22. Direktiva 92/100 je bila konsolidirana z Direktivo 2006/115. V uvodnih izjavah 3, 5, 6, 7, 12, 13 in 16 Direktive 2006/15 je navedeno:

„(3) Zato se lahko ustrezno varstvo avtorsko-pravno varovanih del in predmetov varstva sorodnih pravic s priznanjem pravice najema in posojanja, pa tudi varstvo predmeta varstva sorodnih pravic s priznanjem pravice snemanja, pravice distribuiranja, pravice radiodifuznega oddajanja in pravice priobčitve javnosti obravnavata kot bistvenega pomena za gospodarski in kulturni razvoj Skupnosti.

[…]

(5) Za ustvarjalno in umetniško delo avtorjev in izvajalcev je nujno potreben primeren dohodek kot osnova za nadaljnje ustvarjalno in umetniško delo, investicije, ki jih zahteva proizvajanje fonogramov in produciranje filmov, pa so še posebej visoke in tvegane. Možnost zagotovitve tega dohodka in povračila investicij je mogoče učinkovito zagotoviti le z ustreznim pravnim varstvom imetnikov pravic.

(6) Te ustvarjalne, umetniške in podjetniške dejavnosti so v veliki meri dejavnosti samozaposlenih oseb. Opravljanje teh dejavnosti bi se morala olajšati z zagotovitvijo usklajenega pravnega varstva znotraj Skupnosti. V obsegu, da te dejavnosti predstavljajo zlasti storitve, bi moralo biti njihovo izvajanje olajšano z vzpostavitvijo usklajenega pravnega okvira v Skupnosti.

(7) Zakonodajo držav članic bi bilo treba približati tako, da ta ne nasprotuje mednarodnim konvencijam, na katerih temelji zakonodaja držav članic o avtorski in sorodnih pravicah.

[…]

(12) Treba je vzpostaviti ureditev, ki zagotavlja, da avtorji in izvajalci dobijo neodpovedljivo pravično nadomestilo in da morajo obdržati možnost, da uveljavljanje te pravice zaupajo kolektivnim organizacijam, ki jih zastopajo.

(13) Pravično nadomestilo se lahko plača na osnovi enega ali več izplačil ob katerem koli času ob ali po sklenitvi pogodbe. Pri tem bi bilo treba upoštevati pomembnost prispevka zadevnih avtorjev in izvajalcev pri fonogramu ali filmu.

[…]

(16) Države članice bi morale biti sposobne predvideti bolj daljnosežno varstvo imetnikov pravic, sorodnih avtorski, kot ga zahtevajo določbe te direktive v zvezi z oddajanjem in priobčitvijo javnosti.“

23. Poglavje II te direktive ureja avtorski sorodne pravice. Člen 8 te direktive, ki se nanaša na oddajanje in priobčitev javnosti, določa:

„1. Države članice za izvajalce predvidijo izključno pravico, da dovolijo ali prepovedo brezžično oddajanje in priobčitev javnosti svojih izvedb, razen kadar je že sama izvedba radiodifuzna ali pa je narejena po posnetku.

2. Države članice predvidijo pravico, s katero zagotovijo, da uporabnik plača enkratno pravično nadomestilo, če se fonogram, objavljen v komercialne namene, ali reprodukcija takšnega fonograma uporablja za brezžično oddajanje ali za kakršno koli priobčitev javnosti, ter zagotovijo, da se to nadomestilo razdeli med zadevne izvajalce in proizvajalce fonogramov. Države članice lahko, če ni dogovora med izvajalci in proizvajalci fonogramov, določijo pogoje glede medsebojne delitve nadomestila.

3. Države članice za RTV organizacije predvidijo izključno pravico, da dovolijo ali prepovedo retransmisijo svojih oddaj na brezžični način, pa tudi priobčitev svojih oddaj javnosti, če do te priobčitve pride na javno dostopnih krajih ob plačilu vstopnine.“

24. Člen 10 te direktive z naslovom „Omejitve pravic“ določa:

1. Države članice lahko predvidijo omejitve pravic iz tega poglavja za:

(a) zasebno uporabo;

[…]

2. Ne glede na odstavek 1 lahko vsaka država članica predvidi enake vrste omejitev glede varstva izvajalcev, proizvajalcev fonogramov, RTV organizacij in producentov prvega posnetka filma, kot jih predvidi v zvezi z varstvom avtorske pravice pri književnih in umetniških delih.

Vendar lahko predvidijo prisilne licence le do mere, v kateri se te ujemajo z Rimsko konvencijo.

3. Omejitve iz odstavkov 1 in 2 se uporabijo samo v določenih posebnih primerih, ki niso v nasprotju z normalno uporabo predmeta in ne bi nerazumno prizadele legitimnih interesov imetnika pravic.“

25. Člen 14 Direktive 2006/115 z naslovom „Razveljavitev“ določa:

„Direktiva 92/100/EGS se razveljavi brez poseganja v obveznosti držav članic glede rokov za prenos v nacionalno pravo direktiv, kakor so določeni v delu B Priloge I.

Sklici na razveljavljeno direktivo se upoštevajo kot sklici na to direktivo in bi se morali brati v skladu s korelacijsko tabelo v Prilogi II.“

3. Direktiva 2001/29

26. V uvodnih izjavah od 9 do 12, 15, 23, 24 in 27 Direktive 2001/29 je navedeno:

„(9) Vsakršno usklajevanje avtorske in sorodnih pravic mora temeljiti na visoki stopnji varstva, kajti takšne pravice so za intelektualno ustvarjanje bistvenega pomena. Njihovo varstvo pomaga zagotoviti ohranjanje in razvoj ustvarjalnosti v interesu avtorjev, izvajalcev, producentov, potrošnikov, kulture, industrije in javnosti nasploh. Intelektualna lastnina se torej prizna kot sestavni del lastnine.

(10) Če naj avtorji ali izvajalci nadaljujejo z ustvarjalnim in umetniškim delom, morajo za uporabo svojega dela prejeti primerno nagrado, prav tako pa tudi producenti, da lahko to delo financirajo. V proizvodnjo proizvodov, kot so fonogrami, filmi ali multimedijski izdelki, ter opravljanje storitev, kot so storitve „na zahtevo“, je treba precej investirati. Zadostno pravno varstvo pravic intelektualne lastnine je nujno, če se želi zagotoviti takšno nagrajevanje in zagotoviti možnost za zadovoljive donose na te investicije.

(11) Strog, dejanski sistem varstva avtorske in sorodnih pravic je eden glavnih načinov za zagotavljanje, da evropska kulturna ustvarjalnost in proizvodnja prejmeta nujna sredstva, ter za varovanje neodvisnosti in dostojanstva umetniških ustvarjalcev in izvajalcev.

(12) Ustrezno varstvo avtorskih del in predmeta sorodnih pravic je velikega pomena tudi s kulturnega vidika. Člen 151 Pogodbe zahteva, da Skupnost pri svojem ravnanju upošteva kulturne vidike.

[…]

(15) Diplomatska konferenca, ki se je odvijala pod pokroviteljstvom Svetovne organizacije za intelektualno lastnino (WIPO) decembra 1996, je vodila k sprejetju dveh novih pogodb, „Pogodbe WIPO o avtorski pravici“ in „Pogodbe WIPO o izvedbah in fonogramih“, ki pokrivata varstvo avtorjev oziroma izvajalcev in proizvajalcev fonogramov. [S tema pogodbama se posodablja mednarodno varstvo avtorske in sorodnih pravic, med drugim tudi glede tako imenovane ‚digitalne agende‘, in se hkrati izboljšujejo možnosti boja proti piratstvu na svetovni ravni. Skupnost in večina držav članic sta ti pogodbi že podpisali in v tem času so se že začeli postopki za njihovo odobritev oziroma ratifikacijo s strani Skupnosti in držav članic.] Ta direktiva je namenjena tudi uresničevanju številnih novih mednarodnih obveznosti.

[…]

(23) S to direktivo naj se nadalje uskladi avtorjeva pravica do priobčitve javnosti. To pravico je treba razumeti v širokem pomenu, ki zajema vsakršno priobčitev javnosti, ki ni prisotna na kraju izvora priobčitve. Ta pravica naj zajema vsako tovrstno oddajanje ali retransmisijo dela v javnost po žici ali na brezžični način, vključno z radiodifuznim oddajanjem. Ta pravica naj ne zajema nobenih drugih dejanj.

(24) Pravico dajanja na voljo javnosti predmeta, na katero se nanaša člen 3(2), je treba razumeti tako, da zajema vsa dejanja dajanja takšnega predmeta na voljo pripadnikom javnosti, ki niso prisotni na kraju izvora dejanja objave, in da ne zajema nobenih drugih dejanj.

[…]

(27) Samo nudenje fizičnih zmogljivosti, ki olajšajo ali omogočijo priobčitev, še ne šteje za priobčitev v pomenu te direktive.“

27. Člen 3(1) in (2) Direktive 2001/29 določa:

„1. Države članice predvidijo za avtorje izključno pravico, da dovolijo ali prepovejo vsakršno obliko priobčenja njihovih del javnosti, po žici ali na brezžični način, vključno z dajanjem svojih del na voljo javnosti tako, da imajo člani javnosti do njih dostop s kraja in v času, ki si ju izberejo sami.

2. Države članice predvidijo za spodaj naštete izključno pravico, da dovolijo ali prepovedo vsakršno obliko dajanja na voljo njihovih del javnosti, po žici ali na brezžični način tako, da imajo pripadniki javnosti do njih dostop s kraja in v času, ki si ju izberejo sami:

(a) izvajalcem za posnetke njihovih nastopov;

(b) proizvajalcem fonogramov za njihove fonograme;

[…]

(d) RTV organizacijam za posnetke njihovih oddaj ne glede na to, ali oddajajo po žici ali po radijskih valovih, vključno s kablom ali satelitom.“

C – *Nacionalno pravo*

28. Upoštevne določbe nacionalnega prava so v Copyright and Related Rights Act 2000 - 2007 (zakon o avtorski in sorodnih pravicah iz leta 2000, v nadaljevanju: zakon iz leta 2000).

29. Drugi del zakona iz leta 2000 je naslovljen „Avtorska pravica“.

30. V zvezi s fonogrami zakon iz leta 2000 v členu 17(2)(b) določa, da obstaja avtorska pravica na fonogramih. Člena 21(a) in 23(1) skupaj določata, da je proizvajalec zvočnega posnetka avtor in da je kot tak prvi imetnik avtorske pravice na zvočnem posnetku.

31. Četrto poglavje zakona iz leta 2000 je naslovljeno „Pravice imetnika avtorske pravice“.

32. V skladu s členom 37(1)(b) iz tega poglavja ima imetnik avtorske pravice (vključno s proizvajalcem zvočnega posnetka) izključno pravico „dati delo na voljo javnosti“. Proizvajalec fonogramov ima na podlagi irskega prava torej deloma širši pravni položaj, kot bi ga imel na podlagi Direktive 92/100 oziroma 2006/115.

33. Člen 37(2) zakona iz leta 2000 določa, da avtorsko pravico krši, kdor brez licence, ki jo podeli imetnik avtorske pravice, stori ali drugemu dovoli storitev dejanj, ki so omejena z avtorsko pravico.

34. Vendar člen 38 zakona iz leta 2000 vsebuje določbe o pravicah uporabe za predvajanje zvočnih posnetkov v javnosti in njihovo uporabo za radiodifuzno oddajanje ali v okviru kabelskega programa. V skladu s tem ima posameznik pravico do take uporabe, če plača pravično nadomestilo za njihovo predvajanje ali za uporabo za radiodifuzno oddajanje ali v okviru kabelskega programa in če izpolnjuje zahteve iz člena 38 zakona iz leta 2000.

35. Poglavje 6 zakona iz leta 2000 določa, katera dejanja so dovoljena v zvezi z avtorskopravno varovanimi deli.

36. Člen97 tega poglavja določa:

„(1) S pridržkom iz odstavka 2 poslušanje zvočnega posnetka ter gledanje radiodifuzne oddaje ali kabelskega programa ni kršitev avtorske pravice na zvočnem posnetku, radiodifuzni oddaji ali kabelskem programu, če se posluša ali gleda:

(a) v delih nepremičnin, kjer se ponuja možnost prenočitve za stanovalce ali osebe, ki so tam nastanjene, in

(b) če gre za del ugodnosti, ki se ponujajo izključno ali v glavnem za stanovalce ali osebe, ki so tam nastanjene.

(2) Odstavek 1 se ne uporablja za v njem navedeni del nepremičnine, če se za vstop v del nepremičnin, kjer se zvočni posnetek, radiodifuzna oddaja ali kabelski program posluša ali gleda, plača primeren znesek.“

37. Tretji del zakona iz leta 2000 se nanaša na pravice izvajalcev. Člen 246 zakona iz leta 2000, ki je v tem delu, vsebuje izjemo v zvezi s pravicami izvajalcev, ki je podobna tisti iz člena 97.

38. Za avtorje književnih, umetniških, igranih in glasbenih del v smislu Direktive 2001/29 ni izjem, primerljivih s členoma 97 in 246.

## III – Dejansko stanje

39. Tožeča stranka v postopku v glavni stvari je kolektivna organizacija. Njeni člani so proizvajalci fonogramov, ki so imetniki sorodnih pravic na fonogramih. Tožeča stranka po pooblastilu svojih članov uveljavlja njihove pravice, ki izhajajo iz javne priobčitve fonogramov.

40. Tožena stranka v postopku v glavni strani je irska država.

41. Tožeča stranka v postopku v glavni stvari meni, da irska država ni pravilno prenesla direktiv 92/100 in 2006/115. Člen 97(1) zakona iz leta 2000 naj ne bi bil združljiv s členom 8(2) Direktive 92/100 oziroma 2006/115, ker določa, da ni mogoče uveljavljati pravice do pravičnega nadomestila za priobčitev fonogramov, ki se zgodi prek radijskih in televizijskih sprejemnikov in zvočnih sistemov v sobah za goste v irskih hotelih in prenočiščih kot del njihove storitve.

42. Tožeča stranka v postopku v glavni stvari je proti irski državi vložila tožbo, v kateri predlaga, prvič, naj se ugotovi, da irska država s sprejetjem člena 97(1) zakona iz leta 2000 ni izpolnila obveznosti za prenos člena 8(2) Direktive 92/100 oziroma Direktive 2006/115 in obveznosti iz člena 10 ES. Drugič, predlaga povračilo škode, ki ji je s tem nastala.

## IV – Postopek pred nacionalnim sodiščem in vprašanja za predhodno odločanje

43. Predložitveno sodišče se sprašuje, ali je izjema od obveznosti plačila pravičnega nadomestila, določena v členih 97(1)(a) in 246 zakona iz leta 2000 združljiva s členom 8(2) Direktive 92/100 oziroma Direktive 2006/115, kolikor je s tem členom od obveznosti plačila pravičnega nadomestila izvzeta priobčitev fonogramov, radiodifuznih oddaj ali kabelskih programov v hotelskih sobah ali sobah za goste. Glede na to predložitveno sodišče v predlogu za sprejetje predhodne odločbe postavlja Sodišču ta vprašanja:

1. Ali je hotel, ki v sobah za goste namesti radijske in/ali televizijske sprejemnike in jim posreduje radiodifuzni signal, „uporabnik“, ki „priobčuje javnosti“ fonogram, ki se predvaja v radiodifuzni oddaji, za namene člena 8(2) kodificiranega besedila Direktive 2006/115?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen, ali člen 8(2) Direktive 2006/115 države članice zavezuje, da zagotovijo pravico do plačila pravičnega nadomestila za predvajanje fonograma ne le od RTV-organizacij, ampak tudi od hotelov?

3. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen, ali člen 10 Direktive 2006/115 državam članicam dovoljuje, da hotele izvzamejo iz obveznosti plačila „enkratnega pravičnega nadomestila“ zaradi „zasebne uporabe“ v smislu člena 10(1)(a) Direktive 2006/115?

4. Ali je hotel, ki v sobah za goste ponuja naprave (ki niso televizijski ali radijski sprejemniki) in fonograme v fizični ali digitalni obliki, ki jih je s tako napravo mogoče predvajati ali poslušati, „uporabnik“, ki izvaja „priobčitev javnosti“ fonogramov v smislu člena 8(2) Direktive 2006/115?

5. Če je odgovor na četrto vprašanje pritrdilen, ali člen 10 Direktive 2006/115 državam članicam dovoljuje, da hotele izvzamejo iz obveznosti plačila „enkratnega pravičnega nadomestila“ zaradi „zasebne uporabe“ v smislu člena 10(1)(a) Direktive 2006/115?

44. Po navedbah predložitvenega sodišča se postopek ne nanaša na javno dostopna območja hotelov in prenočišč, ampak le na hotelske sobe ali sobe za goste. Poleg tega se postopek ne nanaša na interaktivni prenos ali na prenos na zahtevo.

## V – Postopek pred Sodiščem

45. Predlog za sprejetje predhodne odločbe je v sodno tajništvo Sodišča prispel 7. aprila 2010.

46. V pisnem postopku so stališča predložile tožeča stranka v postopku v glavni stvari, irska in grška vlada ter Komisija.

47. Skupne obravnave v tej zadevi in v zadevi SCF (C-135/10), ki je potekala 7. aprila 2011, so se udeležili zastopniki tožeče stranke v postopku v glavni stvari, družbe SCF, M. del Corsa, italijanske, irske, grške in francoske vlade ter Komisije.

## VI – Uvodne ugotovitve

48. V postopku v glavni stvari tožeča stranka uveljavlja pravico do odškodnine, ki temelji na odgovornosti irske države za kršitev prava Unije. V skladu s sodno prakso Sodišča taka pravica na podlagi prava Unije načeloma obstaja, če gre za dovolj resno in težko kršitev pravila prava Unije, katerega namen je priznavanje pravic posameznikom, in če obstaja neposredna vzročna zveza s tako povzročeno škodo.[9] Predložitveno sodišče se je v vprašanjih za predhodno odločanje zavestno omejilo na vprašanje, ali je irska država kršila obveznost glede prenosa člena 8(2) Direktive 92/100 oziroma Direktive 2006/115. Če bo odgovor nanj na podlagi spodnjih navodil za razlago teh določb pritrdilen, bo treba – če se namerava opreti na uveljavljanje odgovornosti države članice, predvideno s pravom Unije – dalje preveriti, ali so izpolnjeni tudi drugi pogoji za to.

49. Opozarjam tudi, da bom v nadaljevanju zaradi poenostavitve obravnavala le Direktivo 2006/115. Vprašanje o kršitvi prava Unije se sicer nanaša tako na člen 8(2) Direktive 92/100 kakor na člen 8(2) Direktive 2006/115. Vendar gre pri Direktivi 2006/115 zgolj za kodificirano različico Direktive 92/100, tako da je člen 8(2) v obeh direktivah enak. Zato bom v nadaljevanju obravnavala le člen 8(2) Direktive 2006/115, pri čemer pa navedeno ustrezno velja tudi za člen 8(2) Direktive 92/100. Prav tako zaradi poenostavitve se bom v nadaljevanju sklicevala le na hotele, pri čemer pa te navedbe ustrezno veljajo tudi za sobe za goste.

## VII – Prvo in drugo vprašanje za predhodno odločanje

50. Predložitveno sodišče s prvima dvema vprašanjema sprašuje, ali je treba člen 8(2) Direktive 2006/115 razlagati tako, da mora hotel, ki v hotelskih sobah namesti televizijske in/ali radijske sprejemnike in tem posreduje radiodifuzni signal, plačati pravično nadomestilo za posredno priobčitev fonogramov, ki se uporabljajo v oddajah.

9 — Sodbe z dne 19. novembra 1991 v združenih zadevah Francovich in drugi (C-6/90 in C-9/90, Recueil, str. I-5357, točka 35), z dne 5. marca 1996 v združenih zadevah Brasserie du pêcheur in Factortame (C-46/93 in C-48/93, Recueil, str. I-1029, točka 31) in z dne 9. decembra 2010 v zadevi Combinatie Spijker Infrabouw-De Jonge Konstruktie in drugi (C-568/08, ZOdl., str. I-12655, točka 87).

51. Člen 8(2) Direktive 2006/115 določa, da je treba plačati pravično nadomestilo, če se fonogram, objavljen v komercialne namene, ali reprodukcija takega fonograma uporablja za brezžično oddajanje ali za priobčitev javnosti. V nadaljevanju bom zaradi poenostavitve analizirala le primer, v katerem gre za fonogram, ki je objavljen za komercialne namene, pri tem pa navedbe ustrezno veljajo tudi za reprodukcijo takega fonograma.

52. Predložitveno sodišče najprej sprašuje, ali v primeru, kot je obravnavani, hotel izvede „priobčitev javnosti“ v smislu te določbe in ali je „uporabnik“ v tem smislu. Nato sprašuje, ali lahko taka obveznost obstaja tudi, če je RTV-organizacija že plačala pravično nadomestilo za to, da uporablja fonograme za svoje oddaje.

A – *Bistvene trditve strank*

53. Po mnenju *tožeče stranke v postopku v glavni stvari* in *francoske vlade* je treba člen 8(2) Direktive 2006/115 razlagati tako, da je hotel v primeru, kot je obravnavani, dolžan plačati pravično nadomestilo.

54. Prvič, šlo naj bi za javno priobčitev v smislu člena 8(2) Direktive 2006/115. Ta pojem naj bi bil avtonomen pojem prava Unije, ki ga je treba razlagati kot pojem priobčitve javnosti iz člena 3(1) Direktive 2001/29. V prid temu naj bi govorilo to, da je besedilo v obeh določbah enako. Obstoj razlik med ravnjo varstva avtorske pravice in sorodnih pravic pa naj ne bi govoril proti enaki razlagi pojma javne priobčitve. V skladu s ciljem naj bi se morala pravična odškodnina plačati ne samo avtorjem, ampak tudi izvajalcem in proizvajalcem fonogramov, pri čemer naj bi se moralo zadnjim zagotoviti pravično nadomestilo za tvegane naložbe na področju izdelave fonogramov. V zvezi s tem francoska vlada opozarja, da tudi cilj Direktive 2001/29, namreč preprečitev izkrivljanja zaradi odstopajočih predpisov, govori v prid enaki razlagi pojma javne priobčitve. Izkrivljanja, ki naj bi nastala zato, ker bi države članice že imele možnost predvideti izjeme in omejitve, naj bi se še okrepila, če bi bila razlaga pojma javne priobčitve v diskreciji držav članic. Enotna razlaga pojma javne priobčitve naj bi bila nujna tudi zato, ker naj bi bila pomembna za trajanje varstva avtorske in sorodnih pravic v skladu z Direktivo 2006/116/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o pravici dajanja v najem in pravici posojanja ter o določenih pravicah, sorodnih avtorski pravici [10]. Tožeča stranka v postopku v glavni stvari opozarja, da je zajet tudi posredni prenos. Sodišče naj bi v sodbi SGAE v primerljivem primeru odločilo, da gre za priobčitev javnosti v smislu člena 3(1) Direktive 2001/29. Zadoščalo naj bi, da se omogoči dostop do radijskih ali televizijskih programov tako, da se postavijo radijski ali televizijski sprejemniki in da se posreduje radiodifuzni signal. Vprašanje, ali so hotelski gosti dejansko uporabljali naprave, naj ne bi bilo upoštevno. Hoteli naj bi namreč s tem, da so omogočili dostop do radijskega in televizijskega programa, opravili dodatno storitev in naj bi tako sledili gospodarskemu interesu.

55. Drugič, po mnenju tožeče stranke v postopku v glavni stvari in francoske vlade obveznosti plačila pravičnega nadomestila ne nasprotuje dejstvo, da je treba v skladu s členom 8(2) Direktive 2006/115 plačati le enkratno nadomestilo. To naj namreč ne bi pomenilo, da hotelu ni treba plačati nadomestila za javno priobčitev, če ga je plačala že RTV-organizacija. Nasprotno, za vsako uporabo, ki je upoštevna v skladu s členom 8(2) Direktive 2006/115, naj bi bilo treba plačati pravično nadomestilo, in sicer ne glede na to, ali gre za neposredno ali posredno uporabo. Kolikor ta določba upošteva le enkratno pravično nadomestilo, naj bi to pomenilo le, da mora hotel plačati nadomestilo, ki ga je nato treba razdeliti med proizvajalci in izvajalci. Taki razlagi naj ne bi nasprotovala niti sodba Sodišča v zadevi SENA [11], ker naj bi se Sodišče v tej zadevi ukvarjalo le z zahtevami prava Unije v zvezi z obsegom nadomestila.

10 — UL L 372, str. 12.

11 — Sodba z dne 6. februarja 2003 (C-245/00, Recueil, str. I-1251).

56. *Irska* in *grška vlada* menita, da člena 8(2) Direktive 2006/115 ni mogoče razlagati tako, da je hotel v primeru, kot je obravnavani, zavezan plačati pravično nadomestilo.

57. Prvič, po mnenju irske vlade je treba na vprašanje, ali gre za javno priobčitev, odgovoriti v skladu z nacionalnim pravom.

58. Drugič, po mnenju irske in grške vlade ne gre za priobčitev javnosti v smislu člena 8(2) Direktive 2006/115. Ta naj bi se nanašala le na priobčitev v diskoteki, koncertu ali v baru. Irska vlada v zvezi s tem opozarja, da pojma priobčitve javnosti iz člena 8(2) Direktive 2006/115 ni mogoče razlagati tako, kot ga je Sodišče v sodbi SGAE razlagalo v smislu člena 3(1) Direktive 2001/29. Najprej, člen 3(1) Direktive 2001/29 naj bi za avtorja določal absolutno pravico. Za proizvajalce fonogramov pa naj bi se temu nasprotno predvidevala absolutna pravica le za dajanje na voljo javnosti v skladu s členom 3(2) Direktive 2001/29, medtem ko naj bi bila za priobčitev javnosti v skladu s členom 8(2) Direktive 2006/115 določena le ekonomska pravica. Dalje, te pravice naj bi bile z mednarodnopravnega vidika v različnih okvirih. Zlasti naj bi bil pojem javne priobčitve iz člena 2(g) WPPT ožji od pojma, uporabljenega v členu 8 Pogodbe SOIL o avtorski pravici. V zvezi s tem irska vlada opozarja, da morajo v skladu s členom 2(g) WPPT fonogrami postati slišni javnosti, kar pa je mogoče le, če se dejansko vključi radijski ali televizijski sprejemnik. Poleg tega naj bi Sodišče svojo razlago pojma priobčitve javnosti iz člena 3(1) Direktive 2001/29 oprlo na to, da ta pojem zajema tudi pravico dajanja na voljo javnosti. Člen 8(2) Direktive 2006/115 pa naj ne bi določal pravice do pravičnega nadomestila za „dajanje na voljo javnosti“ fonograma. Dalje, uvodne izjave Direktive 2001/29 na eni strani in Direktive 2006/115 na drugi strani govorijo proti enaki razlagi pojma javne priobčitve. Povrhu tega naj v okviru kodifikacije Direktive 92/100 v Direktivi 2006/115 ne bi bilo niti sklicevanja na člen 3(1) Direktive 2001/29 niti naj ne bi bilo pojasnjeno, da je zajeta tudi posredna priobčitev. Poleg tega naj bi bilo treba upoštevati možnosti izjem iz Rimske konvencije in WPPT. Končno pa naj bi proti enaki razlagi bilo tudi to, da lahko države članice predvidijo širše pravice. Grška vlada dodaja, da bi preširoka razlaga pojma javne priobčitve pripeljala do neželenih rezultatov, ker bi se postavitev osrednje antene v stanovanjski hiši in dajanje radijskih ali televizijskih sprejemnikov v najem lahko obravnavala kot priobčitev javnosti. V obravnavanem primeru naj bi namreč šlo za sprejem oddaje, ki je varovan s temeljnimi pravicami. Poleg tega pa je treba upoštevati interese panoge turizma.

59. Tretjič, po mnenju grške in irske vlade hotel v primeru, kot je obravnavani, ni uporabnik v smislu člena 8(2) Direktive 2006/115. Irska vlada najprej opozarja, da hotel le da na razpolago sprejemnike in tehnično podporo za sprejem ustreznih signalov. Če hotel teh sprejemnikov ne vključi, naj ne bi bil uporabnik. Dalje, treba naj bi bilo upoštevati, da se člen 8(2) Direktive 2006/115 drugače od člena 3(1) Direktive 2001/29 nanaša na uporabnika. Po mnenju grške vlade je uporabnik le RTV-organizacija, hotel pa omogoča samo sprejem oddaj. Ta sprejem naj bi bil varovan s temeljnimi pravicami in naj zato avtorskopravno ne bi bil upoštevan.

60. Četrtič, po mnenju grške in irske vlade je treba pravico do pravičnega nadomestila zavrniti tudi zato, ker hotelu v skladu s členom 8(2) Direktive 2006/115 ni treba ponovno plačati nadomestila, če je že RTV-organizacija plačala pravično nadomestilo za uporabo. Po mnenju irske vlade to izhaja iz uporabe besed „ali“ in „enkratno“ ter iz sistematike posameznih odstavkov člena 8 Direktive 2006/115. Tako plačilo naj tudi ne bi bilo pravično, ker naj bi nadomestilo plačala že RTV-organizacija. Po mnenju grške vlade nadomestilo, ki ga je plačala RTV-organizacija, krije tudi sprejem oddaj z radijskimi in televizijskimi sprejemniki v hotelskih sobah. Dalje, treba naj bi bilo upoštevati, da je treba v nekaterih državah članicah, na primer v Grčiji, plačati že pristojbino za sprejemanje radijskih in televizijskih programov. To plačajo tudi hoteli in torej posredno prek cene sobe še gosti.

61. Tudi *Komisija* meni, da člena 8(2) Direktive 2006/115 ni mogoče razlagati tako, da je država članica v primeru, kot je obravnavani, zavezana predvideti pravično nadomestilo.

62. Sodne prakse Sodišča v zvezi s členom 3(1) Direktive 2001/29 naj ne bi bilo mogoče kar tako prenesti na člen 8(2) Direktive 2006/115. Nasprotno, treba naj bi bilo upoštevati razlike med tema določbama. Medtem ko naj bi se avtorju podelila najvišja raven varstva in zato izključna pravica, naj bi se proizvajalcu fonogramov podelila le šibkejša pravica do pravičnega nadomestila. Dalje, z mednarodnopravnega vidika naj bi bila ta predpisa v različnih okvirih.

63. Kljub tem razlikam je po mnenju Komisije v primeru, kot je obravnavani, treba izhajati iz priobčitve javnosti v smislu člena 8(2) Direktive 2006/115. Najprej, ta določba naj bi zajemala tudi posredni prenos. Dalje, iz člena 2(g) WPPT naj bi izhajalo, da za javno priobčitev v smislu člena 15(1) WPPT zadošča, da je fonogram postal slišen. Nato naj bi bila priobčitev javna. Javnost priobčitve naj bi se določala glede na to, ali je kraj, na katerem se predvaja fonogram, zaseben ali javen, ali ima priobčitev ekonomsko vrednost in kako velik je krog poslušalcev. V skladu s temi merili naj bi bilo v obravnavanem primeru v skladu s sodbo SGAE treba šteti, da gre za javno priobčitev.

64. Vendar Komisija meni, da v obravnavanem primeru plačilo dodatnega nadomestila s strani hotela ne bi bilo pravično. Prvič, države članice naj bi imele v okviru člena 8(2) Direktive 2006/115 diskrecijsko pravico. To naj bi izhajalo iz možnosti, dane državam članicam na ravni mednarodnega prava, da določijo izjeme in omejitve. Omogočalo naj jim ne bi samo tega, da se odločijo, kdaj je nadomestilo pravično, ampak tudi to, ali je sploh pravično. Drugič, če bi moral hotel tudi v primeru, kot je obravnavani, v katerem je že RTV-organizacija plačala pravično nadomestilo, plačati dodatno nadomestilo, naj to ne bi bilo združljivo z različno ravnjo varstva iz člena 3(1) Direktive 2001/29 na eni strani in iz člena 8(2) Direktive 2006/115 na drugi strani. Nasprotno pa ni pomembno, ali ima javnost interes za priobčitev.

B – *Pravna presoja*

65. Ozadje teh vprašanj za predhodno odločanje je sodba SGAE.[12] Sodišče je v njej pojasnilo, da hotel, ki distribuira televizijski signal prek televizijskih sprejemnikov, nameščenih v hotelskih sobah, javno priobčuje dela, ki se uporabljajo v televizijski oddaji, v smislu člena 3(1) Direktive 2001/29. Ta določba ureja izključno pravico avtorja, da dovoli ali prepove javno priobčitev svojih del. V tem postopku je med strankama sporno zlasti to, ali se ta razlaga pojma priobčitve javnosti, ki je bila sprejeta glede na člen 3(1) Direktive 2001/29, lahko prenese na isti pojem iz člena 8(2) Direktive 2006/115. Glede na to ozadje se želim najprej posvetiti sodbi SGAE (1), nato pa se bom ukvarjala z razlago člena 8(2) Direktive 2006/115 (2).

1. Razlaga pojma priobčitve javnosti iz člena 3(1) Direktive 2001/29

66. Sodišče je v sodbi SGAE ugotovilo, da je distribucija signala prek televizijskih sprejemnikov, nameščenih v hotelskih sobah, ki jo hotel omogoči svojim gostom, ne glede na to, kakšna tehnika se uporabi za prenos signala, priobčitev javnosti v smislu člena 3(1) te direktive. To je obrazložilo tako:

67. Prvič, sklicevalo se je na uvodne izjave Direktive 2001/29. Najprej je napotilo na uvodno izjavo 23, v skladu s katero je treba pojem priobčitve javnosti razumeti široko.[13] Nato je menilo, da se samo tako lahko doseže cilj, naveden v uvodnih izjavah 9 in 10, in sicer visoka raven varstva avtorjev in primerna nagrada za uporabo njihovih del.[14]

12 — Navedena v opombi 4.

13 — Prav tam, točka 36.

14 — Prav tam, točka 36.

68. Drugič, Sodišče se je sklicevalo na svojo sodno prakso v zvezi z drugimi določbami prava Unije. [15]

69. Tretjič, oprlo se je na kumulativne učinke, ki so izhajali iz tega, da se hotelski gosti v hotelskih sobah običajno hitro menjajo in da lahko torej dajanje del na voljo dobi večji pomen. [16]

70. Četrtič, Sodišče je ugotovilo, da gre v skladu s členom 11 bis(1), točka 2, Bernske konvencije za samostojno javno priobčitev, če oddajo, ki jo prenaša prvotna retransmisijska ustanova, naprej prenaša ustanova, ki ni prvotna ustanova. Tako se namreč delo posredno prek priobčitve radijske in televizijske oddaje priobči novi javnosti. [17]

71. Petič, Sodišče je v tem okviru opredelilo javnost take posredne priobčitve s sklicevanjem na vodnik SOIL, pri čemer je upoštevalo že dano dovoljenje avtorja. Poudarilo je, da dovoljenje avtorja za priobčitev njegovega dela po radiu zajema le neposredne poslušalce, torej imetnike sprejemnikov, ki oddaje sprejemajo sami v zasebnem oziroma družinskem krogu. Toda pri priobčitvi zaradi razvedrila širšega kroga, pogosto proti plačilu, lahko delo posluša ali gleda dodaten del javnosti. Priobčitev oddaje po zvočniku ali podobni napravi ni več zgolj sprejemanje oddaje, ampak samostojno dejanje, s katerim je oddajano delo priobčeno novi javnosti. [18]

72. Šestič, ugotovilo je, da stranke hotela pomenijo novo javnost. Hotel je obrat, ki strankam omogoča dostop do varovanih del in se popolnoma zaveda posledic svojega ravnanja. [19]

73. Sedmič, Sodišče je opozorilo, da je za priobčitev javnosti dovolj že, če je delo javnosti dano na voljo tako, da imajo njeni pripadniki dostop do njega. [20]

74. Osmič, Sodišče je upoštevalo, da se omogočanje dostopa do oddajanega dela obravnava kot dodatna storitev, opravljena zaradi pridobitve neke koristi. V hotelu je njen namen celo pridobiten, ker ponudba te storitve vpliva na standard hotela in potemtakem na ceno sob. [21]

75. Devetič, Sodišče je vsekakor pojasnilo, da se sama razpoložljivost sprejemnikov še ne šteje za priobčitev v smislu člena 3(1) Direktive 2001/29. Vendar je distribucija signala prek televizijskih sprejemnikov, nameščenih v hotelskih sobah, ki jo hotel omogoči gostom, priobčitev javnosti v smislu te določbe, pri čemer ni pomembno, katera tehnika za prenos signala se uporablja. [22]

## 2. Razlaga člena 8(2) Direktive 2006/115

76. Preden bom analizirala pojme priobčitve javnosti (c) in uporabnika (d) ter obveznosti plačila pravičnega nadomestila (e), ki so uporabljeni v členu 8(2) Direktive 2006/115, želim prej pojasniti, da gre pri teh pojmih za avtonomne pojme prava Unije (a), ki jih je treba razlagati ob upoštevanju njihovega mednarodnopravnega okvira (b).

15 — Prav tam, točka 37. V zvezi s tem se je naprej sklicevalo na sodbo z dne 2. junija 2005 v zadevi Mediakabel (C-89/04, ZOdl., str. I-4891, točka 30), v kateri je v povezavi s členom 1(a) Direktive Sveta z dne 3. oktobra 1989 o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju dejavnosti razširjanja televizijskih programov (89/552/EGS) (UL L 298, str. 23) pojem prenašanja televizijskih programov, namenjenih javnosti, razlagalo tako, da je bistveno nedoločeno število morebitnih televizijskih gledalcev. Nato se je sklicevalo na sodbo z dne 14. julija 2005 v zadevi Lagardère Active Broadcast (C-192/04, ZOdl., str. I-7199, točka 31), v kateri je v povezavi s členom 1(2)(a) Direktive Sveta 93/83/EGS z dne 27. septembra 1993 o uskladitvi določenih pravil o avtorski in sorodnih pravicah v zvezi s satelitskim radiodifuznim oddajanjem in kabelsko retransmisijo (UL L 248, str. 15) pojem priobčitev javnosti preko satelita razlagalo tako, da je bistveno nedoločeno število morebitnih poslušalcev.

16 — Prav tam, točki 38 in 39.

17 — Prav tam, točka 40.

18 — Prav tam, točka 41.

19 — Prav tam, točka 42.

20 — Prav tam, točka 43.

21 — Prav tam, točka 44.

22 — Prav tam, točki 45 in 46.

a) Avtonomni pojmi prava Unije

77. Nekatere stranke postopka opozarjajo, da enotna razlaga nekaterih pojmov iz člena 8(2) Direktive 2006/115, na primer pojma priobčitve javnosti, v pravu Unije ni predpisana. Zato morajo te pojme opredeliti države članice.

78. V zvezi s tem je treba navesti, da gre pri pojmih, ki se uporabljajo v členu 8(2) Direktive 2006/115, ker ni napotitve na pravo držav članic, za avtonomne pojme prava Unije. Zaradi enotne uporabe prava Unije v vseh državah članicah in zaradi upoštevanja načela enakosti v celotni Uniji jih je treba razlagati enotno.[23] Le tako je mogoče doseči cilj, ki je naveden v uvodni izjavi 6 Direktive 2006/115, namreč, da se s pravnim okvirom, usklajenim v celotni Skupnosti, olajšajo ustvarjalne, umetniške in podjetniške dejavnosti.

79. Vendar je lahko v nekaterih primerih kljub obstoju avtonomnega pojma prava Unije uskladitev zelo omejena, tako da je normativna vsebina pojma zelo šibka. V takih primerih je na ravni Unije predviden le širok normativni okvir, ki ga morajo zapolniti države članice.[24] Sodišče je izhajalo iz tega pri pojmu pravičnosti nadomestila v smislu člena 8(2) Direktive 2006/115.[25] Ker pa je treba presojo normativne vsebine nekega pojma opraviti posamezno za vsak pojem, ki je naveden v določbi, iz tega ni mogoče sklepati o drugih pojmih, ki so uporabljeni v členu 8(2) Direktive 2006/115.

b) Okvir, ki ga tvorita mednarodno pravo in pravo Unije

80. Dalje je treba upoštevati, da je treba določbo o pravici do pravičnega nadomestila iz člena 8(2) Direktive 2006/115 razlagati glede na njen mednarodnopravni okvir.

81. Pravica do pravičnega nadomestila je namreč na mednarodnopravni ravni urejena v členu 12 Rimske konvencije in v členu 15 WPPT. Člen 8(2) Direktive 2006/115 je zato treba razlagati glede na ti določbi mednarodnega prava.

82. V primeru WPPT zgoraj navedeno izhaja že iz tega, da je Unija pogodbenica WPPT. V skladu z ustaljeno sodno prakso je treba določbe prava Unije namreč razlagati zlasti glede na pogodbo mednarodnega prava, če je Unija pogodbenica in želi s temi določbami prava Unije pogodbo izvajati.[26]

83. V zvezi z Rimsko konvencijo je sicer treba opozoriti, da EU ni pogodbenica te konvencije. Vendar iz uvodne izjave 7 Direktive 2006/115, v skladu s katero usklajevanje ne sme nasprotovati Rimski konvenciji, izhaja, da je treba upoštevati določbe Rimske konvencije.

c) Pojem javne priobčitve

84. V pojmu javne priobčitve je mogoče razlikovati dva elementa. Prvič, mora iti za priobčitev. Drugič, ta priobčitev mora biti javna.

23 — Prav tam, točka 31.

24 — Sodba SENA (navedena v opombi 11, točka 34).

25 — Prav tam, točke od 34 do 38.

26 — Sodba z dne 10. septembra 1996 v zadevi Komisija proti Nemčiji (C-61/94, Recueil, str. I-3989, točka 52) in v opombi 4 navedena sodba SGAE (točka 35). Glej v zvezi s tem Rosenkranz, F., „Die völkerrechtliche Auslegung des EG-Sekundärrechts dargestellt am Beispiel der Urheberrechts“, *Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht* 2007, str. 238, 239 in 240.

i) Pojem priobčitve

85. Kaj je treba razumeti pod pojmom priobčitve v smislu člena 8(2) Direktive 2006/115, v direktivi sicer ni izrecno opredeljeno. Iz besedila in sobesedila te določbe pa je vsekakor mogoče razbrati napotke za razlago tega pojma.

86. Kot je bilo navedeno zgoraj,[27] je treba za razlago pojma priobčitve upoštevati zahteve iz člena 12 Rimske konvencije in člena 15 WPPT. Za pojem priobčitve sta pomembna zlasti člen 15(1) v povezavi s členom 2(g) WPPT. Člen 15(1) določa, da izvajalci in proizvajalci fonogramov uživajo pravico do enkratnega pravičnega nadomestila za neposredno ali posredno uporabo fonogramov ali javno priobčitev. V členu 2(g) WPPT je pojem javne priobčitve fonograma opredeljen kot prenašanje zvokov izvedbe ali zvokov, posnetih na fonogramih, javnosti na kateri koli način, razen z radiodifuznim oddajanjem. Nato je tam pojasnjeno, da za javno priobčitev v smislu člena 15 WPPT zadošča, da zvoki, posneti na fonogramih, postanejo slišni javnosti.

87. Iz tega je mogoče glede pojma priobčitve v smislu člena 8(2) Direktive 2006/115 sklepati:

88. Prvič, člen 8(2) Direktive 2006/115 zajema tako neposredno kot posredno priobčitev. To potrjujeta najprej odprto besedilo in zgodovina nastanka predpisa. Iz zgodovine nastanka Direktive 92/100 je namreč razvidno, da se je štelo, da dodatna konkretizacija pojma priobčitve z dodatkom besed „neposredna ali posredna“ ni potrebna, ker je pri uporabi pojma priobčitve očitno, da zajema tudi posredno priobčitev.[28] V prid taki razlagi od začetka veljavnosti govori tudi člen 15 WPPT, ki določa, da mora obstajati pravica tudi za posreden prenos.[29]

89. Drugič, za priobčitev zadošča, da zvoki, ki so posneti na fonogramu, postanejo slišni. Ni pomembno, ali je gost zvoke dejansko poslušal. V prid temu govori najprej člen 2(g) WPPT, ki določa, da je bistveno, da zvoki postanejo slišni. Dalje bi glede na smisel in namen Direktive 2006/115 moralo zadoščati, da ima stranka pravno in dejansko možnost uživati fonogram.[30] Taka razlaga ima tudi prednost, da v tem pogledu sovpada z razlago pojma javne priobčitve v smislu člena 3(1) Direktive 2001/29.

90. Če se upoštevajo te zahteve, je treba ugotoviti, da je treba pojem priobčitve v smislu člena 8(2) Direktive 2006/115 razlagati tako, da če hotel v sobah za goste namesti televizijske in/ali radijske aparate in jim posreduje radiodifuzni signal, gre za priobčitev. V takem primeru gre namreč za posredno priobčitev, ne da bi bilo pomembno, ali so gosti dejansko sprejemali televizijski ali radijski program.

91. Komisija v zvezi s tem trdi, da se pojem priobčitve javnosti v smislu člena 8(2) Direktive 2006/115 načeloma ne sme razlagati širše kot pojem priobčitve javnosti iz člena 3(1) Direktive 2001/29. Upoštevati naj bi bilo treba, da naj bi zakonodajalec Unije hotel določiti višjo raven varstva za avtorske pravice kot za sorodne pravice proizvajalcev fonogramov in izvajalcev ter da naj bi bilo torej v nasprotju s sistemom varstva, če bi se proizvajalcem fonogramov in izvajalcem v skladu s členom 8(2) Direktive 2006/115 priznale širše pravice kakor avtorjem v skladu s členom 3(1) Direktive 2001/29. Zato naj bi bilo treba upoštevati uvodni izjavi 23 in 27 Direktive 2001/29.

27 — Glej točko 81 teh sklepnih predlogov.

28 — Reinbothe, J., Lewinski, S., *The E.C. Directive on Rental and Lending Rights and on Piracy*, Sweet & Maxwell 1993, str. 97.

29 — Člen 12 Rimske konvencije predvideva takšno pravico le za neposreden prenos. Pogodbenice WPPT so v tem pogledu zavestno presegle Rimsko konvencijo.

30 — Glej v zvezi s tem točko 67 sklepnih predlogov generalne pravobranilke E. Sharpston, predstavljene 13. julija 2006 v zadevi SGAE (navedena v opombi 4), ter točko 22 sklepnih predlogov generalnega pravobranilca A. La Pergole, predstavljenih 9. septembra 1999 v zadevi Egeda (C-293/98, Recueil, str. I-629).

92. Uvodna izjava 27 Direktive 2001/29 pa ne nasprotuje domnevi priobčitve v primeru, kot je obravnavani. Razumeti jo je treba namreč tako, da osebe, ki dajejo na voljo predvajalnike, ne da bi hkrati imele nadzor nad dostopom do avtorskopravno varovanih del, s tem še ne priobčijo del javnosti. Za to gre na primer takrat, kadar se prodajajo ali dajejo v najem televizijski ali radijski sprejemniki ali kadar ponudnik internetnih storitev da na voljo le dostop do interneta. V primeru, kot je obravnavani, pa se hotel ne omeji samo na to, da zgolj daje predvajalnike na voljo. Nasprotno, hotelskemu gostu omogoča dostop do fonogramov, sicer le posredno, toda namenoma. [31]

93. Kolikor Komisija s sklicevanjem na uvodno izjavo 23 Direktive 2001/29 zagovarja stališče, da zgolj sprejem radiodifuznega signala prek naprav, ki same sprejemajo signal, ne more biti priobčitev v smislu člena 8(2) Direktive 2006/115, tega za namene predloženega vprašanja ni treba obravnavati. Predložitveno sodišče je namreč pojasnilo, da se v obravnavanem primeru hotel ni omejil na to, da je sprejemal radiodifuzni signal, ampak ga je sam ponovno distribuiral. [32]

ii) Pojem javnosti

94. V Direktivi 2006/115 prav tako ni opredeljeno, kaj je treba razumeti pod pojmom javnosti priobčitve.

95. Drugače kot pri opredelitvi pojma priobčitve glede tega zakonska opredelitev javne priobčitve iz člena 2(g) WPPT ne pomaga dalje. Tam namreč element javnosti priobčitve, ki ga je treba opredeliti, ni natančneje pojasnjen. Nasprotno, navedeno je zgolj, da mora biti posnetek na fonogramu slišen javnosti, tako da se izkaže, da zakonska opredelitev nima vsebine.

96. Vendar se postavlja vprašanje, ali se lahko glede tega uporabi zgoraj predstavljena sodna praksa Sodišča [33] v zvezi z razlago pojma priobčitve javnosti v smislu člena 3(1) Direktive 2001/29, v skladu s katero je lahko priobčitev v hotelski sobi javna, če hitra menjava hotelskih gostov pripelje do znatne uporabe zaščitenega dela.

97. Menim, da je treba na to vprašanje odgovoriti pritrdilno. [34]

98. Prvič, v prid temu govori, da se v členu 3(1) Direktive 2001/29 in v členu 8(2) Direktive 2006/115 uporablja isti pojem. Irska vlada temu sicer ugovarja, češ da po izdaji sodbe SGAE v okviru konsolidacije Direktive 92/100 v Direktivi 2006/115 ni bilo pojasnjeno, da je pojem priobčitve javnosti v njenem členu 8(2) treba razumeti enako kot pojem priobčitve javnosti iz člena 3(1) Direktive 2001/29. Vendar me ta ugovor ne prepriča. Nasprotno, zdi se mi, da okoliščina, da je bil po izdaji sodbe SGAE pojem priobčitve javnosti iz člena 8(2) Direktive 2006/115 ohranjen brez dodatnih pojasnil, govori prav v prid enaki razlagi tega pojma v obeh določbah.

99. Drugič, zdi se mi, da tesna vsebinska in pravna povezava med avtorsko pravico in sorodnimi pravicami izvajalcev in proizvajalcev fonogramov govori v prid temu, da je treba oba pojma razlagati enako.

31 — Sodba SGAE (navedena v opombi 4, točki 45 in 46).

32 — Na tem mestu se sklicujem na točke od 90 do 109 in od 114 do 125 svojih sklepnih predlogov v zadevi SCF (C-135/10), v katerih se ukvarjam s tem pravnim vprašanjem.

33 — Glej točke od 66 do 75 teh sklepnih predlogov.

34 — V tem smislu tudi Walter, M., Lewinsky, S., *European Copyright Law*, Oxford University Press 2010, str. 989.

100. Najprej je namreč treba upoštevati, da sta Direktiva 2006/115 in Direktiva 2001/29 povezani toliko, kolikor pravice izvajalcev in proizvajalcev fonogramov niso urejene le v Direktivi 2006/115, ampak tudi v členu 3(2) Direktive 2001/29. Ta zadnja določba za poseben primer dajanja na voljo ob prosti izbiri kraja in časa določa izključno pravico izvajalcev in proizvajalcev fonogramov, medtem ko prva v primeru javne priobčitve določa le pravico do pravičnega nadomestila. Glede na to se mi zdi malo verjetno, da bi se isti pojmi v teh direktivah razlagali različno.

101. Nato je treba upoštevati vsebinsko povezavo med avtorsko pravico na eni strani in sorodnimi pravicami izvajalcev in proizvajalcev fonogramov na drugi strani. Avtorskopravno varovana glasbena dela se v številnih primerih dajo na voljo širši javnosti šele prek interpretacije izvajalca, ki je posneta na fonogramu. Če se upošteva, da naj bi se s pravico do pravičnega nadomestila iz člena 8(2) Direktive 2006/115 spoštoval prav ta prispevek izvajalcev in proizvajalcev fonogramov, je veliko razlogov za to, da se pojem priobčitve javnosti iz člena 3(1) Direktive 2001/29 in iz člena 8(2) Direktive 2006/115 razlaga enako.

102. Tretjič, v prid temu govori tudi uvodna izjava 5 Direktive 2006/115, v skladu s katero naj se izvajalcem zagotovi primeren dohodek, proizvajalcem fonogramov pa povračilo investicij. Če se upošteva omenjena tesna povezava med avtorsko pravico in sorodnimi pravicami, ni razumljivo, zakaj naj bi imel avtor v skladu s členom 3(1) Direktive 2001/29 v primeru javne priobčitve fonograma izključno pravico, izvajalci in proizvajalci fonogramov pa nasprotno ne bi prejeli pravičnega nadomestila na podlagi člena 8(2) Direktive 2006/115, temveč naj bi ostali praznih rok.

103. Zato ugovori zoper tako enako razlago niso prepričljivi.

104. Prvič, ne morem razumeti, zakaj naj bi okoliščina, da člen 3(1) Direktive 2001/29 določa izključno pravico avtorjev, člen 8(2) Direktive 2006/115 pa zgolj ekonomsko pravico izvajalcev in proizvajalcev fonogramov do pravičnega nadomestila, upravičila različno razlago pojma javnosti.

105. Posebnost podelitve izključne pravice iz člena 3(1) Direktive 2001/29 je v tem, da ta avtorju omogoča, da prepove uporabo svoje glasbe osebam, ki do tega niso upravičene. Pri fonogramih, ki so že bili objavljeni za komercialne namene, pa glede v njih utelešenih sorodnih pravic proizvajalcev fonogramov in izvajalcev zakonodajalec Unije ni želel iti tako daleč. Vendar je tem kot izravnavo podelil pravico do pravičnega nadomestila. Ureditve iz člena 8(2) Direktive 2006/115 torej ni mogoče obravnavati kot nekakšno prisilno licenco.[35] Če se upoštevata ti ideji izravnave in prisilne licence, je očitno, da se v primeru priobčitve fonograma podeli proizvajalcem fonogramov in izvajalcem pravica do pravičnega nadomestila v vseh primerih, v katerih ima avtor izključno pravico.

106. Drugič, tudi iz tega, da v skladu z uvodno izjavo 9 Direktive 2001/29 za avtorje velja visoka raven varstva, medtem ko v skladu z uvodno izjavo 5 Direktive 2006/115 za izvajalce in proizvajalce fonogramov velja le ustrezna raven varstva, ni mogoče nujno sklepati, da se mora element javnosti priobčitve za sorodne pravice razlagati ožje. Bolj logično se mi zdi, da se to razume kot namig, da člen 3(1) Direktive 2001/29 za avtorje določa izključno pravico, medtem ko člen 8(2) Direktive 2006/115 za izvajalce in proizvajalce fonogramov ne določa izključne pravice, ampak le pravico do pravičnega nadomestila.

107. Tretjič, uveljavlja se, da je Sodišče razlago pojma priobčitve javnosti v smislu člena 3(1) Direktive 2001/29 oprlo na uvodno izjavo 23 Direktive 2001/29, v skladu s katero je treba pravico priobčitve javnosti razumeti v širokem pomenu. Ker Direktiva 2006/115 nima primerljive uvodne izjave, naj bi bilo treba pojem priobčitve javnosti v tej direktivi razlagati ozko.

108. Tudi ta ugovor je treba nazadnje zavrniti.

35 — WIPO, *WIPO Intellectual Property Handbook*, 2004, str. 318.

109. Sicer je treba priznati, da se je Sodišče v sodbi SGAE pri razlagi pojma javne priobčitve dejansko oprlo na to uvodno izjavo in da v Direktivi 2006/115 ni podobne uvodne izjave.

110. Vendar to ne upraviči tega, da se pojem javnosti priobčitve iz člena 8(2) Direktive 2006/115 razlaga ožje. Prej navedena razmišljanja in cilji primernega nadomestila za imetnike pravic, navedeni v uvodnih izjavah 3, 4 in 5 Direktive 2006/115, že sami po sebi podpirajo pristop, po katerem je treba pojem javnosti iz člena 3(1) Direktive 2001/29 in iz člena 8(2) Direktive 2006/115 razlagati enako. Poleg tega je treba opozoriti, da je Sodišče nujnost široke razlage izvedlo tudi iz tega, da se v skladu z uvodno izjavo 10 Direktive 2001/29 zagotovi primerna nagrada za avtorje. Glede tega pa je v uvodni izjavi 5 Direktive 2006/115, ki je podobna uvodni izjavi 10 Direktive 2001/29, določeno, da je treba imetnikom sorodnih pravic prav tako zagotoviti primeren dohodek oziroma primerno povračilo investicij.

111. Kot vmesni predlog je treba navesti, da je treba pojem javnosti priobčitve iz člena 8(2) Direktive 2006/115 načelno [36] razlagati kakor pojem javnosti priobčitve v smislu člena 3(1) Direktive 2001/29. Torej v primeru, kot je obravnavani, javnost priobčitve izhaja iz tega, da lahko hitro menjavanje hotelskih gostov v sobah pripelje do uporabe varovanega dela v znatnem obsegu.

iii) Predlog

112. Iz prej navedenih razlogov je treba pojem priobčitve javnosti iz člena 8(2) Direktive 2006/115 razlagati tako, da hotel, ki v hotelskih sobah namesti radijske in televizijske sprejemnike in jim posreduje radiodifuzni signal, posredno javno priobčuje fonograme, ki se uporabljajo v radijskih in televizijskih oddajah.

113. V zvezi s tem želim omeniti, da se je o vprašanju, ali gre za javno priobčitev, tudi če se s priobčitvijo ne sledi pridobitnemu namenu, na obravnavi burno razpravljalo. V obravnavanem primeru gre za položaj, v katerem to, da fonogrami postanejo slišni, pomeni dodatno storitev, ki vpliva na standard hotela in ceno sobe, zato pridobitni namen obstaja, tako da se to vprašanje za namene tega postopka ne bo še naprej obravnavalo. [37]

d) Pojem uporabnika

114. Predložitveno sodišče dalje sprašuje, ali je hotel „uporabnik“ v smislu člena 8(2) Direktive 2006/115. Ta člen 8(2) namreč določa, da je uporabnik zavezanec za plačilo pravičnega nadomestila iz naslova pravice, ki nastane pri uporabi fonograma za javno priobčitev.

115. Uporabnik v smislu člena 8(2) Direktive 2006/115 je vsakdo, ki brezžično oddaja ali javno priobčuje fonograme.

116. V nasprotju s stališčem irske vlade iz okoliščine, da se v členu 8(2) Direktive 2006/115 uporablja pojem uporabnika, v členu 3(1) Direktive 2001/29 pa ne, ni mogoče sklepati, da je treba člen 8(2) Direktive 2006/115 razlagati ozko. Razlog za to razliko v besedilu teh določb je namreč ta: Člen 3(1) Direktive 2001/29 podeljuje izključno pravico, na katero se lahko avtor sklicuje v razmerju do vsakogar. Zato ni treba, da je v tej določbi naveden zavezanec iz naslova te pravice. Člen 8(2) Direktive 2006/115 pa ne podeljuje izključne pravice, temveč zgolj pravico do pravičnega nadomestila. Zato mora biti v tej določbi določen tudi zavezanec iz naslova pravice.

36 — Za analizo vprašanj, kako je treba pojem javnosti v smislu člena 3(1) Direktive 2001/29 razlagati pri napravi, ki sama sprejema signale, in ali je to razlago mogoče prenesti na pojem javnosti v smislu člena 8(2) Direktive 2006/115, glej točke od 114 do 125 mojih sklepnih predlogov v zadevi SCF (C-135/10).

37 — Poleg tega bi rada opozorila na točke od 128 do 135 svojih sklepnih predlogov v zadevi SCF (C-135/10), v katerih je bilo analizirano to pravno vprašanje.

117. Kot vmesni predlog je treba navesti, da je hotel, ki posredno javno priobči fonogram, uporabnik v smislu člena 8(2) Direktive 2006/115 in tako zavezanec za plačilo pravičnega nadomestila v skladu s to določbo.

e) Obveznost plačila enkratnega pravičnega nadomestila

118. Dalje predložitveno sodišče sprašuje, ali je treba člen 8(2) Direktive 2006/115 razlagati tako, da mora v primeru, v katerem je že RTV-organizacija plačala primerno nadomestilo za uporabo fonogramov v oddaji, tako nadomestilo plačati tudi hotel, ki gostom v hotelskih sobah omogoči dostop do radijskih in televizijskih oddaj ter tako posredno javno priobči fonograme, ki se uporabljajo v oddajah.

119. Člen 8(2) Direktive 2006/115 določa, da uporabnik plača enkratno pravično nadomestilo, če se fonogram, objavljen v komercialne namene, ali reprodukcija takega fonograma uporablja za brezžično oddajanje ali za kakršno koli priobčitev javnosti, ter da se to nadomestilo razdeli med zadevne izvajalce in proizvajalce fonogramov. Države članice lahko, če ni dogovora med izvajalci in proizvajalci fonogramov, določijo pogoje glede medsebojne delitve nadomestila.

120. Iz besedila in sistematike določbe izhaja, da mora hotel v takem primeru prav tako plačati pravično nadomestilo.

121. V nasprotju z mnenjem irske vlade iz besed „ali“ in „enkratno“ namreč ni mogoče sklepati, da hotelu v takem primeru ni treba plačati nadomestila (i). Dalje ne prepričata niti stališče irske vlade in Komisije, da plačilo dodatnega nadomestila ne bi bilo pravično (ii), niti sklicevanje Komisije na diskrecijsko pravico držav članic (iii). Končno pa sklicevanje grške vlade na to, da je v določenih državah članicah treba plačevati RTV-prispevek, samo po sebi ne more upravičiti odstopanja od obveznosti plačila pravičnega nadomestila (iv).

i) Pomen besed „ali“ in „enkraten“

122. Po mnenju irske vlade iz besed „ali“ in „enkratno“ iz člena 8(2) Direktive 2006/115 izhaja, da hotelu ni treba plačati nadomestila za posredno javno priobčitev fonogramov, če je že RTV-organizacija plačala pravično nadomestilo za uporabo fonogramov v svojih oddajah.

123. To ni prepričljivo.

124. Zakonodajalec Unije je z uporabo besede „enkratno“ v členu 8(2), prvi stavek, Direktive 2006/115 želel zgolj izraziti, da ni treba plačati enega nadomestila izvajalcem in še dodatnega proizvajalcem fonogramov, ampak zgolj enkratno nadomestilo, ki ga je nato treba razdeliti med izvajalce in proizvajalce fonogramov.

125. V prid temu govorita najprej besedilo in sistematika določbe, in sicer zlasti povezava s členom 8(2), drugi stavek, Direktive 2006/115, v katerem je določeno, kako je treba enkratno pravično nadomestilo razdeliti v notranjem razmerju med proizvajalci fonogramov in izvajalci.

126. Drugič, z zgoraj navedenim razumevanjem se mi zdi združljiva zgolj ta razlaga, da se pravica do pravičnega nadomestila v skladu s členom 8(2), prvi stavek, Direktive 2006/115 razume kot nekakšna prisilna licenca. Če se izhaja iz tega razumevanja, je treba za poseg v sorodne pravice vedno, ko se fonogram uporablja v smislu te določbe, torej tako pri oddajanju kakor pri sledeči javni priobčitvi, plačati nadomestilo, tako da vsakokrat nastane pravica do pravičnega nadomestila.

127. Tretjič, zdi se mi, da proti stališču irske vlade govori tudi mednarodnopravna zahteva iz člena 15 WPPT, po kateri mora člen 8(2) Direktive 2006/115 zajemati tudi posredne priobčitve. V primeru posredne priobčitve bo praviloma že obstajala obveznost plačila pravičnega nadomestila za osebo, ki je oddajala ali posredno priobčila fonograme. Če bi v tem primeru odpadla obveznost osebe, ki je posredno priobčila fonograme, zato ker je že bilo plačano pravično nadomestilo za oddajanje ali posredno priobčitev, pri posredni javni priobčitvi praviloma ne bi nastala pravica do nadomestila. To se mi ne zdi združljivo z mednarodnopravno zahtevo iz člena 15 WPPT.

128. Besedi „ali“ in „enkratno“ iz člena 8(2) Direktive 2006/115 v primeru, kot je obravnavani, ne nasprotujeta obveznosti hotela, da plača pravično nadomestilo.

ii) Primernost dodatnega plačila

129. Irska vlada in Komisija se sklicujeta na to, da ni pravično v smislu člena 8(2) Direktive 2006/115, da se v primeru, kot je obravnavani, od hotela zahteva plačilo dodatnega nadomestila. Končno imajo proizvajalci fonogramov in izvajalci že zahtevek v razmerju do RTV-organizacij.

130. To stališče ni prepričljivo.

131. Prvič, tako stališče namreč ni združljivo z idejo, na kateri temelji člen 8(2) Direktive 2006/115, v skladu s katero je treba nadomestilo plačati vedno, kadar lahko fonograme posluša dodaten del javnosti. Pravično nadomestilo, ki se plača za uporabo fonograma v radijski ali televizijski oddaji, namreč krije le sprejem oddaje v zasebnem ali družinskem krogu. Nastanek novega kroga poslušalcev, kot so hotelski gosti, presega to uporabo in torej predstavlja dodatno uporabo v obliki posredne javne priobčitve. Za to dodatno priobčitev je treba v skladu z razumevanjem člena 8(2) Direktive 2006/115 kot nekakšno izravnalno prisilno licenco plačati dodatno pravično nadomestilo.

132. Drugič, zdi se mi, da tako stališče ni združljivo z mednarodnopravnimi zahtevami iz člena 15 WPPT. Kakor je bilo že navedeno,[38] je treba v skladu s to določbo plačati pravično nadomestilo tudi v primeru posredne javne priobčitve fonograma. Zdi se mi, da pristop, po katerem plačilo pravičnega nadomestila za posredno priobčitev ni primerno, ker ga je treba plačati že za neposredno priobčitev, spodkopava to mednarodnopravno zahtevo.

133. Tretjič, zdi se mi, da lahko pristop irske vlade in Komisije vodi do protislovne presoje. Tako bi moral upravnik bara, restavracije ali diskoteke, ki sam predvaja fonograme, za to plačati pravično nadomestilo. Ne bi pa mu bilo treba plačati nobenega nadomestila za priobčitev radijske postaje, ki zgolj predvaja fonograme.

iii) Diskrecijska pravica držav članic

134. Komisija poleg tega zagovarja stališče, da imajo države članice diskrecijsko pravico glede tega, ali bodo v primeru, kot je obravnavani, poleg obveznosti plačila pravičnega nadomestila, ki jo imajo RTV-organizacije, določile obveznosti tudi za hotel.

135. Tega argumenta ni mogoče sprejeti.

38 — Glej točko 127 teh sklepnih predlogov.

136. Najprej je treba ugotoviti, da na podlagi besedila člena 8(2) Direktive 2006/115 ni mogoče domnevati, da imajo države članice tako diskrecijsko pravico. Sicer imajo zaradi šibke normativne vsebine pojma pravičnosti [39] široko diskrecijsko pravico pri presoji vprašanja, kakšno nadomestilo štejejo za pravično. Toda ta določba jim ne podeli diskrecijske pravice glede tega, *ali* morajo določiti nadomestilo. Člen 8(2) Direktive 2006/115 nasprotno določa, da morajo države članice predvideti pravično nadomestilo tako v primeru uporabe fonograma za radiodifuzno oddajanje kakor v primeru uporabe za javno priobčitev.

137. Drugič, razlaga, v skladu s katero morajo države članice sicer določiti nadomestilo, ki pa ga lahko nominalno znižajo na nič, bi bila težko združljiva z omejitvami, ki jih postavlja besedilo te določbe. Zoper tako razlago bi bil poleg tega cilj člena 8(2) Direktive 2006/115, da se proizvajalcem fonogramov in izvajalcem zagotovi pravično nadomestilo, ker se zaradi posredne priobčitve fonogramov dodatno poseže v njihove sorodne pravice.

138. Tretjič, prepričljiv ni niti argument Komisije, da je treba pri obsegu diskrecijske pravice držav članic na ravni prava Unije upoštevati tudi polje proste presoje, ki ga imajo na ravni mednarodnega javnega prava.

139. Najprej je treba opozoriti, da se država članica ne more sklicevati na polje proste presoje, ki obstaja na mednarodnopravni ravni, če zanjo na ravni Unije veljajo strožje zahteve. Pristop Komisije se mi zdi zato že v temelju napačen.

140. Dalje je treba upoštevati, da je Unija pogodbenica WPPT, in tako zanjo veljajo mednarodnopravne obveznosti iz te pogodbe. Po načelu lojalnosti se mora država članica vzdržati vseh ukrepov, ki bi lahko pripeljali do tega, da Unija ne bi izpolnila mednarodnopravnih obveznosti.

141. Unijo zavezuje člen 15 WPPT, ki določa pravico do pravičnega nadomestila tudi za posredne priobčitve. Ne more se sklicevati na izjeme ali omejitve v zvezi s to določbo. Člen 15(3) WPPT ni upošteven. V skladu s to določbo lahko vsaka pogodbenica z uradnim obvestilom, deponiranim pri generalnem direktorju WIPO, izjavi, da bo uporabljala določbe o pravici do pravičnega nadomestila iz člena 15(1) WPPT samo glede nekaterih vrst uporabe, da bo omejila njihovo uporabo na drug način ali da teh določb sploh ne bo uporabljala. Vendar Unija takega uradnega obvestila ni deponirala. Glede tega se ne more sklicevati niti na člen 16 WPPT. Odstavek 1 te določbe pogodbenicam omogoča le, da omejitve ali izjeme, ki so jih predvidele za avtorsko pravico, predvidijo tudi za sorodne pravice. Torej ne gre za pravilo, ki bi omogočalo samostojno omejitev in izjeme le za sorodne pravice. Tudi odstavek 2 te določbe sam po sebi ne more biti podlaga za omejitev ali izjemo. Ne določa možnosti omejitve ali izjeme, temveč omejuje diskrecijsko pravico pogodbenic v zvezi z izjemami in omejitvami, ki so predvidene z WPPT.

142. Kot vmesni predlog je treba navesti, da je treba zavrniti tudi argument Komisije, ki temelji na diskrecijski pravici držav članic.

iv) Vplivi RTV-prispevka

143. Kolikor grška vlada končno opozarja, da je treba v nekaterih državah članicah plačevati RTV-prispevek, ki ga morajo plačati tudi hoteli, ta argument sam po sebi še ni prepričljiv. Če namreč tak prispevek ni namenjen pravičnemu nadomestilu izvajalcev in proizvajalcev fonogramov, temveč drugim ciljem, na primer financiranju javne radiotelevizije, uveljavljanje takega prispevka ne more učinkovati v breme izvajalcev in proizvajalcev fonogramov.

39 — Glej točko 78 teh sklepnih predlogov.

v) Predlog

144. Člen 8(2) Direktive 2006/115 je torej treba razlagati tako, da mora v primeru, v katerem je že RTV-organizacija plačala pravično nadomestilo za uporabo fonogramov v oddaji, hotel, ki gostom v hotelskih sobah omogoči dostop do radijskih in televizijskih oddaj ter tako posredno javno priobči fonograme, ki se uporabljajo v oddaji, prav tako plačati pravično nadomestilo za uporabo fonogramov.

3. Predlog

145. Če povzamem, je treba ugotoviti, da je treba člen 8(2) Direktive 2006/115 razlagati tako, da mora hotel, ki v hotelskih sobah namesti radijske in/ali televizijske sprejemnike in jim posreduje radiodifuzni signal, plačati pravično nadomestilo za to, da posredno javno priobči fonograme, ki se uporabljajo v oddajah, čeprav so že RTV-organizacije plačale pravično nadomestilo za to, da so te fonograme uporabile v svoji oddaji.

## VIII – Tretje vprašanje za predhodno odločanje

146. Predložitveno sodišče s tretjim vprašanjem sprašuje, ali lahko države članice v skladu s členom 10(1)(a) Direktive 2006/115 izvzamejo hotele iz obveznosti plačila „enkratnega pravičnega nadomestila“. To bi predpostavljalo, da gre pri posredni javni priobčitvi fonogramov prek radijskih in televizijskih sprejemnikov za „zasebno uporabo“ v smislu te določbe.

A – *Bistvene trditve strank postopka*

147. Po mnenju *tožeče stranke v postopku v glavni stvari* se člen 10(1)(a) Direktive 2006/115 ne uporablja v primeru, kot je obravnavani. Kakor naj bi izhajalo iz sodne prakse v sodbi SGAE, naj v takem primeru ne bi šlo za zasebno uporabo v smislu tega predpisa. Hotel naj bi fonograme uporabljal poslovno, ker jih javno priobči zaradi svojega gospodarskega interesa. Zasebnost uporabe s strani hotelskega gosta ali kraja uporabe naj ne bi bila pomembna. Ne glede na to pa naj bi člen 10 Direktive 2006/115, ki naj bi ga bilo treba kot izjemo razlagati ozko, dovoljeval le omejitve pravice do pravičnega nadomestila in zato ne tako široke izjeme, kakor jo določa irska zakonodaja. Dalje, ta ureditev naj ne bi izpolnjevala predpostavk tristopenjskega preskusa, ki ga vsebuje člen 10(3) Direktive 2006/115.

148. Po mnenju *irske* in *grške vlade* ter *Komisije* lahko država članica v skladu s členom 10(1)(a) Direktive 2006/115 določi izjemo, kot je irska ureditev. Irska in grška vlada najprej opozarjata, da je uporaba radijskih in televizijskih sprejemnikov s strani hotelskega gosta zasebna, ker hotelska soba spada v zasebno sfero, ki jo varujejo temeljne pravice. Po mnenju irske vlade je pomemben posamezen gledalec v posamezni sobi. Sodbe SGAE naj v obravnavanem primeru ne bi bilo mogoče uporabiti. Vsekakor pa naj Sodišče v tej sodbi tega, da so hotelske sobe zasebne, ne bi štelo za nezdružljivo s tem, da se kljub temu zgodi priobčitev javnosti. Komisija v zvezi s tem trdi, da Direktiva 2006/115 ne določa opredelitve pojma zasebne uporabe in da lahko države članice zato prosto opredelijo nekatere kraje kot zasebne kraje v smislu člena 10(1) Direktive 2006/115. Dalje, po mnenju irske vlade in Komisije uporabi člena 10(1)(a) ne nasprotuje niti tristopenjski preskus v skladu s členom 10(3) Direktive 2006/115.

B – *Pravna presoja*

149. Člen 10(1)(a) Direktive 2006/115 določa, da lahko države članice v primeru zasebne uporabe omejijo pravice, ki jih vsebuje poglavje 2 te direktive, med katere spada tudi pravica do pravičnega nadomestila iz člena 8(2) Direktive 2006/115.

150. To določbo je treba razlagati tako, da v skladu z njo v primeru, kot je obravnavani, ni mogoče omejiti obveznosti hotela, da v skladu s členom 8(2) Direktive 2006/115 plača pravično nadomestilo za javno priobčitev fonogramov.

151. V okviru člena 10(1)(a) Direktive 2006/115 je namreč pomembna presoja vsakokratne uporabe. Poleg tega je odločilna javnost ali zasebnost vsakokratne uporabe, ne pa javnost ali zasebnost kraja, v katerem se uporaba zgodi. [40]

152. Uporaba fonograma, ki je v obravnavanem primeru pripeljala do nastanka pravice do pravičnega nadomestila v skladu s členom 8(2) Direktive 2006/115, je uporaba s strani hotela v obliki javne priobčitve. Zdi se mi, da ta uporaba ne spada pod izjemo v skladu s členom 10(1)(a) Direktive 2006/115, saj se uporaba s strani hotela v obliki javne priobčitve težko hkrati opredeli kot zasebna uporaba s strani hotela. Pojma „zaseben“ in „javen“ sta namreč očitno protipomenki. [41]

153. Ali je treba vedenje hotelskega gosta v njegovi hotelski sobi presoditi kot zasebno uporabo, pa za ta postopek ni pomembno. V obravnavani zadevi ne gre za to, ali člen 10(1)(a) Direktive 2006/115 velja za uporabo s strani hotelskega gosta, temveč za to, ali velja za uporabo s strani hotela. V primeru, kot je obravnavani, gre lahko namreč pri uporabi fonogramov s strani hotela za javno priobčitev, za hotelskega gosta pa za zasebno uporabo. Zdi se mi, da je treba v tem smislu razumeti tudi navedbe Sodišča v sodbi SAGE, v kateri je kljub namigu o zasebnosti hotelskih sob pritrdilo obstoju javne priobčitve. [42]

154. Taki razlagi člena 10(1)(a) Direktive 2006/115 ni mogoče ugovarjati, da bi tako ta določba izgubila vsakršen polni učinek. Nasprotno, ta določba ohrani samostojno področje uporabe, in sicer zlasti za uporabo, pri kateri ne gre za javno priobčitev, temveč za drugačno uporabo, na primer snemanje v smislu člena 7 Direktive 2006/115.

155. Končno je treba zavrniti tudi pristop Komisije, po katerem lahko države članice zato, ker ni zakonske opredelitve pojma zasebne uporabe v členu 10(1)(a) Direktive 2006/115, načeloma prosto opredelijo nekatere kraje kot zasebne kraje v smislu te določbe. Prvič, pri pojmu zasebne uporabe v smislu člena 10(1)(a) Direktive 2006/115 gre za avtonomen pojem prava Unije, ki ga je treba v celotni Uniji razlagati enotno. [43] Posledica neobstoja zakonske opredelitve v tej direktivi torej ni, da bi države članice kar tako imele diskrecijsko pravico v zvezi z razlago pojma zasebne uporabe. Kot je bilo navedeno zgoraj, tu tudi ne gre za primer, v katerem je normativna vsebina določbe tako šibka, da imajo države članice pri vsebinskem zapolnjevanju okvira prava Unije široko polje proste presoje. Pojem zasebne uporabe ima, nasprotno, prav tako jasno obliko kakor pojem javnosti priobčitve, ker se pojma zasebnega in javnega medsebojno izključujeta.

156. Kot predlog je treba navesti, da je treba člen 10(1)(a) Direktive 2006/115 razlagati tako, da v primeru, v katerem hotel javno priobči fonograme, njegove obveznosti plačila pravičnega nadomestila tako ni mogoče izključiti v skladu s to določbo, ker v takem primeru ne gre za zasebno uporabo s strani hotela.

40 — Glej Mahr, F. E., „Die öffentliche Wiedergabe von Rundfunksendung im Hotelzimmer“, *Medien und Recht* 2006, str. 372 in naslednje, str. 376, ki opozarja, da ni odločilen kraj priobčitve, temveč dejanje izkoriščanja. Zasebnost kraja je namreč odvisna od tehničnih naključij v posameznem primeru.

41 — To stališče se zagovarja tudi glede na upoštevne pojmovne pare na mednarodnopravni ravni, glej Ricketson, S., Ginsburg, J., *International Copyright and Neighbouring Rights*, prvi zvezek, Oxford, 2. izdaja, 2006, točka 12.02, vendar le glede Bernske konvencije.

42 — Navedena v opombi 4, točke od 50 do 54.

43 — Glej točko 78 in naslednje teh sklepnih predlogov.

## IX – Četrto vprašanje za predhodno odločanje

157. Predložitveno sodišče s četrtim vprašanjem sprašuje, ali je hotel, ki v sobah za goste daje na voljo naprave (ki niso televizijski ali radijski sprejemniki) in fonograme v fizični ali digitalni obliki, ki jih je s tako napravo mogoče predvajati ali poslušati, „uporabnik“, ki izvaja „priobčitev javnosti“ fonogramov v smislu člena 8(2) Direktive 2006/115.

### A – *Bistvene trditve strank postopka*

158. Po mnenju *tožeče stranke v postopku v glavni stvari* je na to vprašanje treba odgovoriti pritrdilno. Iz sodne prakse Sodišča naj bi izhajalo, da hotel v takem primeru v razmerju do hotelskih gostov, ki drugače ne bi imeli dostopa do teh fonogramov, izvede javno priobčitev. V tem primeru naj ne bi šlo zgolj za dajanje na voljo naprav, ki omogočajo priobčitev, kar v skladu z uvodno izjavo 27 Direktive 2001/29 ne pomeni priobčitve.

159. Po mnenju *irske* in *grške vlade* ter *Komisije* je treba na to vprašanje odgovoriti nikalno. Grška vlada se sklicuje na svoje navedbe v zvezi s prvim vprašanjem. Irska vlada in Komisija menita, da ne gre za javno priobčitev, če hotel da hotelskemu gostu na voljo predvajalnike in fonograme, in da hotel zaradi tega ni uporabnik, ki bi moral plačati nadomestilo v skladu s členom 8(2) Direktive 2006/115.

### B – *Pravna presoja*

160. Predložitveno sodišče s četrtim vprašanjem sprašuje, ali mora hotel, ki v sobah za goste daje na voljo predvajalnike in ustrezne fonograme v fizični ali digitalni obliki, plačati pravično nadomestilo v skladu s členom 8(2) Direktive 2006/115. V predlogu za sprejetje predhodne odločbe je pojasnilo, da ne gre za primere interaktivnega prenosa ali prenosa na zahtevo. Tudi v tem kontekstu je pomembno, ali hotel v tem primeru uporablja fonograme za javno priobčitev. V nadaljevanju bom najprej analizirala pojem priobčitve (1), nato pa se bom ukvarjala s pojmom javnosti priobčitve (2).

#### 1. Pojem priobčitve

161. Kot sem navedla zgoraj,[44] neposredno ali posredno prenašanje zvoka, posnetega na fonogramu, ali nadomestkov zvokov na kateri koli način, razen z radiodifuznim oddajanjem, pomeni priobčitev v smislu člena 8(2) Direktive 2006/115, pri tem pa to vključuje tudi to, da zvoki ali nadomestki zvokov, posneti na fonogramih, postanejo slišni javnosti.[45]

162. Zdi se mi, da so te predpostavke za priobčitev v smislu člena 8(2) Direktive 2006/115 tako izpolnjene v primeru, kot je obravnavani, v katerem hotel hotelskim gostom daje na voljo tako predvajalnike kakor pripadajoče fonograme.

163. Komisija v zvezi s tem trdi, da se pojem priobčitve javnosti v smislu člena 8(2) Direktive 2006/115 načeloma ne sme razlagati širše kot pojem priobčitve javnosti iz člena 3(1) Direktive 2001/29. Upoštevati naj bi bilo treba, da je zakonodajalec Unije hotel določiti višjo raven varstva za avtorske pravice kakor za sorodne pravice proizvajalcev fonogramov in izvajalcev, in bi bilo torej v nasprotju s sistemom varstva, če bi se proizvajalcem fonogramov v skladu s členom 8(2) Direktive 2006/115 priznale širše pravice kot avtorjem v skladu s členom 3(1) Direktive 2001/29. Zato naj bi bilo treba upoštevati uvodni izjavi 23 in 27 Direktive 2001/29.

44 — Glej točke od 85 do 89 teh sklepnih predlogov.

45 — Glej točko 89 teh sklepnih predlogov.

164. Uvodna izjava 27 Direktive 2001/29 pa v obravnavanem primeru ne nasprotuje domnevi priobčitve. Treba jo je namreč razumeti tako, da če osebe dajo na voljo predvajalnike, ne da bi hkrati imele dostop do avtorskopravno varovanih del, to še ne pomeni, da gre za javno priobčitev. Za to gre na primer takrat, kadar se prodajajo ali dajejo v najem televizijski ali radijski sprejemniki ali kadar ponudnik internetne storitve da na voljo zgolj dostop do interneta. V primeru, kot je obravnavani, pa se hotel ne omeji samo na to, da zgolj daje predvajalnike na voljo. Nasprotno, hotelskemu gostu namenoma da na voljo tudi fonograme in tako hotelskim gostom omogoča neposreden dostop do zvokov, ki so shranjeni na fonogramih.

165. Kot predlog je torej mogoče navesti, da hotel, ki svojim gostom ne da na voljo samo predvajalnikov, ampak tudi ustrezne fonograme, omogoči dostop do avtorskopravno varovanih del, ki so utelešena v fonogramih, in to, da ti postanejo slišni, tako da gre za priobčitev javnosti tako v smislu člena 3(1) Direktive 2001/29 kakor v smislu člena 8(2) Direktive 2006/115.

2. Pojem javnosti

166. Kot je navedeno zgoraj,[46] je načeloma treba pojma javnosti iz člena 3(1) Direktive 2001/29 in iz člena 8(2) Direktive 2006/115 razlagati enako, tako da je mogoče uporabiti merila, ki jih je Sodišče izdelalo v sodbi SGAE.

167. Fonogrami se tudi pri dajanju predvajalnikov in fonogramov v fizični ali digitalni obliki na voljo objavijo novi javnosti, kar pri hitri menjavi hotelskih gostov vodi do kumulativnega učinka in tako do dajanja na voljo v znatnem obsegu.

168. Dejansko stanje je glede preostalega primerljivo z dejanskim stanjem, na katerem temelji ta sodba, ker je namen hotela, ki popolnoma zavedajoč se posledic svojega ravnanja gostom omogoči dostop do varovanih del, zabavati širši krog. Dalje, tudi v obravnavanem primeru pomeni omogočanje dostopa do del dodatno storitev, ki se opravi, da bi se iz nje pridobila neka korist, in ki torej lahko vpliva na ceno sob.

169. Kot argument proti domnevi priobčitve javnosti v smislu člena 8(2) Direktive 2006/115 se tudi ni mogoče sklicevati na uvodno izjavo 23 Direktive 2001/29.

170. Prvič, s to uvodno izjavo naj bi se le pojasnilo, da neposredne predstavitve in izvedbe dela niso zajete s pojmom priobčitve javnosti v smislu člena 3(1) Direktive 2001/29.[47] V obravnavanem primeru ne gre za neposredno predstavitev ali izvedbo dela.

171. Drugič, tega argumenta tako ali tako ni mogoče prenesti na priobčitev fonograma v smislu člena 8(2) Direktive 2006/115. Pojem priobčitve v smislu člena 8(2) Direktive 2006/115 je treba namreč razlagati upoštevaje specifični okvir, v katerega je umeščena ta določba, in torej ob upoštevanju člena 15 v povezavi s členom 2(g) WPPT. V skladu s tem gre za priobčitev fonogramov, če postanejo toni, posneti na fonogramu, javno slišni. S to opredelitvijo so pogodbenice WPPT hotele pojasniti, da gre za javno priobčitev v smislu člena 15 WPPT, tudi če se priobčitev zgodi pred občinstvom, ki je na kraju priobčitve fonograma.[48]

172. Za bolj poglobljeno analizo pomena uvodne izjave 23 Direktive 2001/29 za pojem priobčitve javnosti v smislu člena 8(2) Direktive 2006/115 pa napotujem na točke od 90 do 109 ter od 114 do 125 svojih sklepnih predlogov v zadevi SCF (C-135/10).

46 — Glej točke od 94 do 110 teh sklepnih predlogov.

47 — Glej sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu v skladu z drugim pododstavkom člena 251(2) Pogodbe ES glede skupnega stališča Sveta v zvezi s sprejetjem Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi, SEC(2000) 1734 konč.

48 — Lewinsky, S., *International Copyright and Policy*, Oxford University Press 2008, str. 481.

173. V primeru, kot je obravnavani, je priobčitev torej tudi javna.

3. Pojem uporabnika

174. Kakor je navedeno zgoraj,[49] je vsakogar, ki javno priobčuje fonograme v smislu člena 8(2) Direktive 2006/115, treba obravnavati kot uporabnika v smislu te določbe.

4. Predlog

175. Kot predlog je treba navesti, da hotel, ki gostom v hotelskih sobah daje na voljo predvajalnike za fonograme in ustrezne fonograme v fizični ali digitalni obliki, te fonograme uporablja za priobčitev javnosti v smislu člena 8(2) Direktive 2006/115 in mora torej za to plačati pravično nadomestilo v skladu s členom 8(2) Direktive 2006/115.

## X – Peto vprašanje za predhodno odločanje

176. Predložitveno sodišče s petim vprašanjem sprašuje, ali lahko države članice, če je treba na četrto vprašanje za predhodno odločanje odgovoriti pritrdilno, v skladu s členom 10 Direktive 2006/115 izvzamejo hotel iz obveznosti plačila „enkratnega pravičnega nadomestila“, ker gre za „zasebno uporabo“ v smislu člena 10(1)(a) Direktive 2006/115.

A – *Bistvene trditve strank postopka*

177. *Tožeča stranka v postopku v glavni stvari* meni, da je na to vprašanje treba odgovoriti nikalno iz enakih razlogov, kot so navedeni pri tretjem vprašanju za predhodno odločanje. Po mnenju *irske* in *grške vlade* je treba na to vprašanje odgovoriti pritrdilno. Irska vlada navaja, da gre v primeru, kot je obravnavani, za zasebno uporabo. Grška vlada se sklicuje na argumente, navedene v okviru tretjega vprašanja. Po mnenju *Komisije* zaradi odgovora na četrto vprašanje za predhodno odločanje zadnjega vprašanja ni treba obravnavati.

B – *Pravna presoja*

178. Na peto vprašanje je treba odgovoriti nikalno. Kot že izhaja iz navedb v zvezi s tretjim vprašanjem, v primeru, v katerem gre za uporabo v obliki javne priobčitve, ni mogoče uporabiti omejitve za zasebno uporabo na podlagi člena 10(1)(a) Direktive 2006/115.

## XI – Predlog

179. Iz zgoraj navedenih razlogov Sodišču predlagam, naj na vprašanja za predhodno odločanje odgovori:

1. Člen 8(2) Direktive 2006/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o pravici dajanja v najem in pravici posojanja ter o določenih pravicah, sorodnih avtorski pravici, na področju intelektualne lastnine (kodificirano besedilo) oziroma Direktive Sveta 92/100/EGS z dne 19. novembra 1992 o pravici dajanja v najem in pravici posojanja ter o določenih pravicah, sorodnih avtorski, na področju intelektualne lastnine je treba razlagati tako, da hotel ali upravnik

49 — Glej točke od 114 do 117 teh sklepnih predlogov.

sob za goste, ki v sobah namesti televizijske in/ali radijske sprejemnike in jim posreduje radiodifuzni signal, uporablja fonograme, ki se predvajajo v oddajah, za posredno javno priobčitev.

2. V takem primeru morajo države članice pri prenosu Direktive 2006/115 oziroma Direktive 92/100 hotelu ali upravniku sob za goste naložiti obveznost plačila pravičnega nadomestila, čeprav so pravično nadomestilo plačale že RTV-organizacije za uporabo fonogramov v svojih oddajah.

3. Člen 8(2) Direktive 2006/115 oziroma Direktive 92/100 je treba razlagati tako, da hotel, ki daje gostom v sobah na voljo predvajalnike za fonograme, ki niso televizijski ali radijski sprejemniki, in ustrezne fonograme v fizični ali digitalni obliki, ki se lahko predvajajo ali poslušajo s tako napravo, uporablja te fonograme za javno priobčitev.

4. Člen 10(1)(a) Direktive 2006/115 oziroma Direktive 92/100 je treba razlagati tako, da hotel ali upravnik sob za goste, ki uporablja fonogram za javno priobčitev, tega ne uporablja zasebno in da izjema od obveznosti plačila pravičnega nadomestila v skladu s členom 8(2) Direktive 2006/115 ni mogoča niti, če je uporaba s strani gosta v njegovi sobi zasebna.